DARBININKAS

XLV NR. 40 | SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. | PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽIS - MAY 27, 1960 | 910 WILLOUGHBY AVE., BROOKLYN 21, N. Y. | 10 CENTŲ

Ginčai dėl užpuolimo, žemės ir jūrų drebėjimai, padangių šnipai

Nepaprasti reiškiniai tarp gamtos ir žmonių šiom dienom traukia dėmesį. Labiausiai:

Saugumo Taryboje agresorius Maskva kaltina už agresiją Ameriką; Čilėje žemės drebėjimai ir prasiveržę ugniakalniai sukėlė nerimą Ramiojo vandenyno abiejuose krantuose; erdvėje pagausėjo "šnipai" satelitai.

Chruščiovas nepadarė sau didelės propagandos, skųsdamas Ameriką dėl užpuolimo

Saugumo Taryboje:

NIEKAS NIEKO NENUSTEBINO

Saugumo Taryboje nuo gegužės 23 svarstomas Sovietų skundas prieš Ameriką dėl U-2. Gromyko reikalavo pasmerkti Ameriką už "agresiją". H. Cabot Lodge jr. kaltinimą atmetė ir pateikė sąrašą sovietinių šnipų Amerikoje, kurie tokiu pat būdu vykdė "agresiją", rinkdami žinias apie Amerikos karines paslaptis ir už jas mokėdami agentam po 250 - 1,500 dol. kiekvienai informacijai. Sąraše 11 buvusių sovietinių diplomatų.

Gromyko parėmė tik Lenkijos kalbėtojas. Kiti 5 iki gegužės 24 pasisakė prieš. Gromyko rezoliucija bus atmesta. Ne taip ugningai ir pats Gromyko ją gynė. Didelės propagandos nesitiki iš tų kalbų Saugumo Taryboje.

MAINOS RŪBAI MARGO SVIETO. Gromyko kaltina saugumo taryboje Ameriką, Lodge ją gina, o prieš metus jie taip atrodė Camp David — Cabot Lodge jr., Gromyko, Herteris.

Prie Pacifiko:

2 MILIJONAI NETEKO PASTOGĖS

Čilėje žemės drebėjimas, prasidėjęs šeštadienį, stipriausias buvo sekmadienį. Bet iki šios savaitės vidurio nesibaigė. Per 4 dienas priskaitoma, kad **žuvo 1,000 žmonių, 2 milijonai neteko pastogės.** Kai kuriose srityse be pastogės liko 65 procentai gyventojų. Atsidarė 5 ugniakalniai. Sukilusios Ramiojo vandenyno bangos nuplovė ištisus pakraščo kaimus. Tikrų žinių dar nėra, nes susisiekimas daug kur nutrūkęs.

Vandenyno bangos nusiaubė ir pakraščius šiapus ir anapus vandenyno. Los Angeles pri skaitoma nuostolių apie 500, 000 dol. Aštriau buvo paliesti Havajai. Kelios bangos užliejo namus. Žuvusių ten paskelbta 61, sužeistų apie 100. Žiauriausiai gegužės 24 nukentėjo nuo bangų Japonijos pakraščiai. Gyventojai buvo užklupti nakties metu. **Banga iki 30 pėdų su viršum aukščio užliejo 35,000 namų. Žuvusiųjų pranešama 180**

Čilėje tokio didelio žemės drebėjimo nebuvo nuo 1939, kada žuvo 20.000.

PAUL BUTLER, demokratų pirmininkas: Vyriausybės politika per švelni su Sovietais...

Padangių erdvėje:

SATELITAS SOVIETŲ NELIEČIA

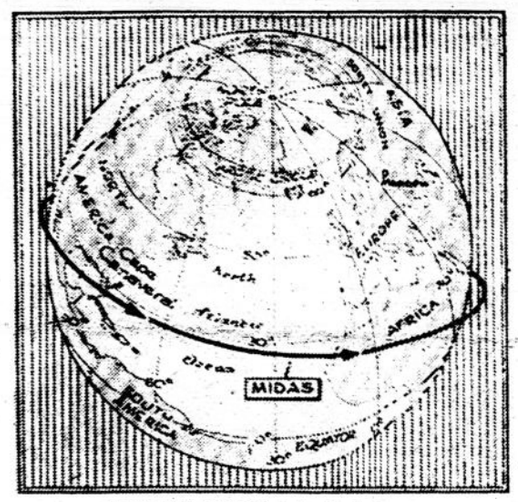

SATELITO MIDAS kelionė apie žemę

Amerikos aviacija gegužės 24 paleido satelitą Midas apie žemę. Satelitas sveria 5,000 svarų, yra 22 pėdų ilgio ir 5 pėdų skersmens, sukasi 316-300 mylių aukštyje, apsisuka per 94,34 min.

Satelitas yra apginkluotas infra raudonų spindulių kamerom ir kitokiais pabūklais, kurie įspėtų nuo nelaukto užpuolimo raketom.

Midas paleistas taip, kad nesiekia Sovietų Sąjungos teritorijos. Eina pietų puse nuo pusiaujo. Tačiau tokiu būdu jis perskrenda per komunistinę Kiniją, Tibetą, šiaurės Vietnamą.

Satelitas sutapo su Saugumo Tarybos posėdžiu, kuriame Maskva kaltina Ameriką už lėktuvo U-2 skridimą. (Sovietai prieš satelitus neprotestavo, nes ir patys satelitą paleido. Jeigu neprotestavo prieš satelitą, kuris skrenda 300 mylių nuo žemės, tai ar protestuotų, jei satelitas skristų 65,000 pėdų nuo žemės; reikia tik jo nevadinti lėktuvu, tokia "tarptautinė logika").

Kodėl sovietų satelitas pabėgo nuo žemės

Sovietai gegužės 15 buvo paleidę satelitą su kabina žmogui ir žmogaus iškamša. Po keturių dienų pastebėta, kad satelitas suskilo į tris dalis, po to dar daugiau. Sovietų radijas pranešė, kad buvo duotas signalas satelitui pasukti atgal į žemę. Bet kabina, skirta žmogui, padarė priešingai — iš orbitos 208 mylios nuo žemės pakilo iki 418 mylių.

Sovietai paskelbė, kad mechanizmas turėjo sugesti. Dabar aiškinama, kad žemyn pasukti satelitas galėjo sumažindamas savo greitį. O greičiui sumažinti turėjo būti iššauta iš jo nauja raketa priešinga kryptimi. Turėjo atsitikti taip, kad raketa iššovė ta pačia kryptimi, kuria sukasi satelitas, ir tai pagreitino jo skridimą. Pagreitėjus skridimui, satelitas atšoko toliau nuo žemės.

Amerikoje svarstoma, ar kabinoje buvo tik iškamša, ar ten buvo tikras žmogus. (Iš to, kad satelitas šaukiamas grįžti pabėgo toliau, humoristai daro išvadą, kad ten turėjo būti žmogus).

EVERETT M. DIRKSEN: respublikonų pirmininkas: Stevensonas skelbia appeasementą ir talkina Chruščiovui.

REIKIA PRADĖT NUO PAVERGTŲJŲ

Po Paryžiaus kyla balsų, kad Europos taiką organizuoti reikia ne nuo Berlyno, bet nuo pavergtos Europos

Journal American paskelbė Hearsto spaudos atstovo Jungtinėse Tautose Pierre J. Huss informacijas bei samprotavimus dėl pavergtos Europos ir konferencijų.

VAKARŲ TAKTIKA — TYLĖTI

"Vakarų valstybės — rašo Huss — tyliu sutarimu paliko neliestą šaltojo karo scenoje problemą, jautriausią Chruščiovui". Ta problema autorius laiko pavergtos Europos tautas ir jas visas sumini.

KODĖL CHRUŠČIOVAS JAUTRUS?

Kariniai ir diplomatiniai ekspertai — sako autorius — sutinka, kad laisvo Vakarų Berlyno buvimas sąjungininkų globoje ... yra mažiau pavojingas Sovietų imperijos saugumui negu neapykanta ir noras išsilaisvinti, kuris gali sukelti pavergtuose kraštuose požeminių ugniakalnių įsiveržimo grandinę.

Chruščiovas karčiai buvo kalbėjęs Nixonui dėl Eisenhowerio paskelbtos "Pavergtų Tautų" savaitės. Chruščiovas kalbėjo, kad paskatinimas priešintis komunizmo režimui bus laikomas "kišimusi į vidaus reikalus". **Tačiau tokis Chruščiovo jautrumas kyla iš baimės, žinant, kad tautos anapus uždangos, atnaujintų sukilimus, jeigu tik pamatytų, jog Jungtinės Valstybės jas paremia daugiau negu žodžiais.**

KADA BUS TIKRA TAIKA?

Tokia šalta tikrovė — sako Huss — rodo, kad tikra taika nebus pasiekta derybom ir susitarimais dėl Berlyno ar nusiginklavimo — kieta tiesa yra tai, kad **pirma turi būti išspręstas geležinės uždangos klausimas ir pavergtos tautos turi būti laisvos.**

Chruščiovas tai žino — tarė Huss — yra jo reikalas padaryti, kad Sovietų imperija nesutirptų Europoje ar nebūtų paskandinta kraujo klanuose tuo tarpu, kai raudonoji Kinija iškils ant suklupusios Maskvos ir perims vadovauti rungtynėm su Amerika.

Kaip pavergtos Europos klausimas gali būti išspręstas?

VIENAS ŽINGSNIS Į TAIKĄ

Huss primena Adolf Berle, buvusio valstybės sekretoriaus pavaduotojo, pažiūras ir planą. Berle remiasi faktais, su kuriais reikia skaitytis tvarkant Europoj taikos reikalą. O tarp tų faktų labiausiai mini šiuos:

— Faktas yra, kad kraštai už geležinės uždangos nėra, nebuvo ir niekada nebus rusiški, nors ten priespauda ir okupacija jau 15 metų.

— Klaida yra manyti, kad karine okupacija galima valdyti tautas, kurios nenori atsižadėti savo istorijos, kalbos, religijos, ir nenori prisiimti švetimas.

— Faktas yra, kad kol šita sritis yra karinėj okupacijoj, likusi Europos dalis nėra saugi dėl savo likimo. Nelaimingos ir nepatenkintos tautos visada bus pavojus tiek Rytam tiek Vakaram. Revoliucija ir rimta suirutė galėtų užkurti naują karą.

Huss ir primena Berle planą, kurį jis buvo siūlęs — **demilitarizuoti kraštus už geležinės uždangos, tarp Sovietų Sąjungos ir Nato valstybių. Tai būtų rimtas žingsnis į tikrą taiką.**

BUVUSIOJI IR BŪSIMOJI

Ko išmoko amerikiečiai Paryžiuje

Amerikos korespondentai, kurie sekė Paryžiaus konferencijos užkulisius, tebeskelbia arba naujų žinių ar pateikia vertinimų bei išvadų ateičiai. Iš gausybės minčių, kurios paleistos į tą "viešosios opinijos virtuvę", šiuo tarpu pažymėtinos šios.

Dėl vadovavimo Vakaram

J. Alsop (NYHT) informuoja, kad Paryžiuje Vakarų linijai toną davė de Gaulle. Jis padėtį įvertino realistiškai: pusiau nuolaidos Chruščiovo nepatenkins, jei nebus visiškai prieš jį kapituliuota. De Gaulle išeitis: laikytis garbingai. Ir dėl to de Gaulle buvęs šaltas ir kietas kaip uola.

Kitoki buvę Macmillanas ir Eisenhoweris; norėję eiti į nuolaidas iki atsiprašymo. Tik Eisenhowerio štabo daugumas pasisakė už de Gaulle nusistatymą.

Konferencijoje Vakaram vadovavęs ne Eisenhoweris, kaip tai būdavo iki šiol, bet de Gaulle. Alsop daro išvadą ateičiai: Eisenhoweriui reikia bendradarbiauti su de Gaulle, nes ši "kombinacija" geriausiai gali vadovauti Vakarų politikai.

Dėl taktikos

R. Drummondas (NYHT) suabejojo prezidento taktika derybose, kai prezidentas nutylėjo visus Chruščiovo beriamus niekinimus jam ir Amerikai. Ar prezidento tylėjimo Chruščiovas nepalaikė Amerikos silpnumo ženklu? — Suabejojo **Bob Considine** (Journal American) ir spaudos taktika Chruščiovo "spaudos konferencijoje". "Mūsų tylėjimas, mūsų rafinuotumas, mūsų diskretiškumas — visa tai yra patariamos dorybės, bet jos netinka šios dienos Rytų Vakarų džiunglėse".

Dėl ateities viršūnių konferencijos

W. Lippmannas (NYHT) mano, kad Chruščiovo mintis kitą viršūnių konferenciją turėti po 6-8 mėnesių yra visiškai nereali. Po Eisenhowerio patirties Paryžiuje jokis prezidentas, sako Lippmannas, nesutiks eiti į konferenciją, kol nebus pakeista atmosfera ir kol nebus garantijos, kad derybų klausimai bus tiksliai aprėžti ir galimi svarstyti. Lippmannas mano, kad be 1961 vasaros nauja konferencija neįmanoma.

Drummondas net iškėlė mintį, kad nauja konferencija tegalės būti tada, kai Sovietuose bus naujas ministeris pirmininkas.

— **Japonijos** sostinėje gegužės 23 akmenim kovojo 1500 studentų su 2,000 policininkų. Sužeistų 128. Studentai protestavo prieš Japonijos sutartį su Amerika.

PARTIJŲ KOVA DĖL LĖKTUVO

Vieni kitus kaltina dėl appeasemento

Senato užsienių reikalų komisija gegužės 24 pradėjo apklausinėti, kas yra Paryžiaus konferencijos suirimo kaltininkas.

Demokratai nori iš tos konferencijos pasidaryti ginklą prieš vyriausybę bei respublikonus rinkimam. Jų pagrindinis kaltinimas — **vyriausybė davė progą ir pagrindą Chruščiovui nutraukti konferenciją.**

Respublikonai prieš demokratų kaltinimus atsakė kontrataka. Jų kaltinimas demokratam — **tarp demokratų yra appeasemento apaštalų, kurie ir padrąsino Chruščiovą atidėti konferenciją iki valdžioje bus to appeasemento šalininkai.** Respublikonų smūgiai labiausiai krito A. Stevensonui. Spaudoje D. Lawrence ir Senate gegužės 23 resp. E. McKinley Dirksen apkaltino Stevensoną, kad jis prieš konferenciją pasikalbėjime su "Paris-Press L'Intransigent pareiškęs:

"Per 10 metų nebuvo valstybės sekretoriaus Amerikos užsienio politikos reikalam. Tikrasis valstybės sekretorius Amerikos užsienio politikai buvo Vokietijos kancleris Adenaueris". Taip pat pasisakė už traukimąsi iš Berlyno ir kariuomenės atitraukimą iš Vokietijos.

Toki pareiškimai Chruščiovui buvo žinomi ir įkurstė konferenciją atidėti. Stevensonas griežtai užsigynė, kad tokio pasikalbėjimo nebuvo turėjęs. Spaudoje eina kaltinimai Stevensonui, kad jis tik išsisukinėja. O Lawrence priminė, kad Stevensono pasakymą apie Adenauerį pakartojo Chruščiovas Berlyno kalboje.

Mažiau kaltinimų susilaukė Kennedy — esą buvo pasisakęs už atsiprašymą.

Vienu sakiniu

Kubos Castro kviesias Chruščiovą. — **Macmillanas** į metų pabaigą vėl keliausias į Maskvą naujos konferencijos organizuoti. — **Demokratų** liberalų grupė išėjo su reikalavimu naujos politikos Vokietijos ir Kinijos klausimu. — **Adenaueris** kviečias Nixoną atvykti į Vokietiją. — **Austrijoje** taip pat suimti Sovietų šnipai. — **Cabot Lodge** vėl minimas spaudoje kaip kandidatas į vicepreziden tus šalia Nixono, į prezidentus. — **Maskvoje** artimu laiku bus konunistinės Kinijos ir satelitų konferencija politikai subendrinti. — **Pavergtų** Europos tautų pirmininkas Zenkl ir vicepirm. V. Sidzikauskas gegužės 24 išvyko į Londoną posėdžio su Europos Patariamaja Taryba.

— **Sovietai** gegužės 24 sutiko grąžinti Amerikos lėktuvą su 9 asmenim iš Rytų Vokietijos.

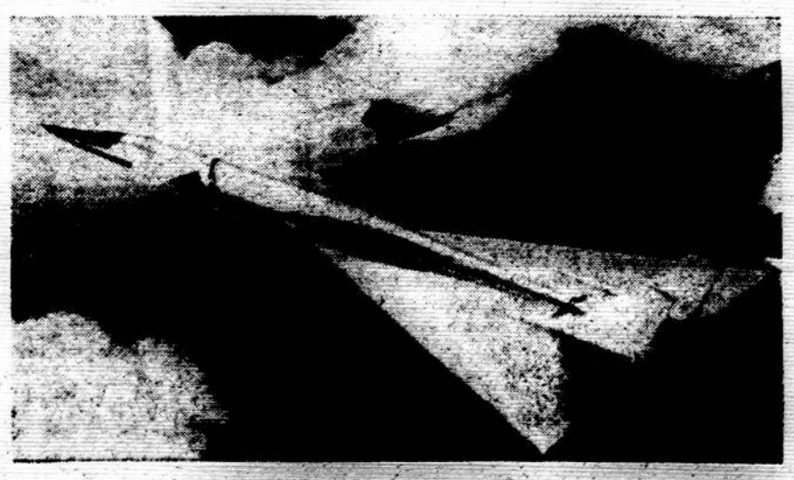

LĖKTUVAS B-70 Apie jį daug kalbėta, bet vyriausybė neskyrė jam pinigų; sakė, kad ji pavaduos raketos. Dabar numatoma 75 milijonai dviem pavyzdžiam pagaminti. Atlantą jis perskris per porą valandų.

MAŽO ŠNIPO MAŽA ISTORIJA

Vicepreziden tas Nixonas Buffalo pasakojo apie sovietinius šnipus diplomatus, kurie buvo suimti tą dieną, kai Chruščiovas kalbėjo Jungtinėse Tautose apie "visuotinį nusiginklavimą". To šnipo istorija trumpa.

Ji prasidėjo pernai metų pabaigoje. Amerikos armijos veteranas, keliaudamas Meksikoje su žmona, nugirdo, kad Sovietai duoda stipendijas norintiem studijuoti Sovietuose. Jis užėjo į Sovietų atstovybę pasiteirauti. Sovietų pareigūnas veteraną apklausinėjo ir juo labiau susidomėjo, kai tas tarp kitko pasisakė, kad kariuomenėje dirbęs kodų ir kriptografijos skyriuje. Veteranui pasakė, kad jam bus vėliau pranešta.

Pernai balandyje veteraną aplankė namie, Springfield, Mass., Vadim. Aleksandrovič Kiriliuk, kuris pasisakė esąs Jungtinių Tautų sekretoriato narys. Pranešė, kad stipendijos reikalai tvarkosi gerai. Bet apgailestavo, kad veterano sugebėjimai kodų ir kriptografijos srityje eina niekais. Patarė jis, kad praktikuotųsi toliau kurioje Washingtono saugumo įstaigoje, ligi susitvarkys stipendijos reikalai.

Kiriliuk atsilankė dar kelis sykius su draugu ir vis užsimindavo apie krikptografiją. Po vieno Kiriliuko vizito į veterano duris pasibeldė ir FBI atstovas. Pasiteiravęs, ko atvyks ta Kiriliukas, FBI atstovas išgirdo iš susinervinusio dėl tų visų vizitų veterano ir jo žmonos visą ligšiolinę istoriją. Veteranui buvo patarta nevengti dar kelių tokių vizitų, kuriuos turės progą stebėti ir FBI žmogus. Laikas pagaliau pribrendo rugsėjo 18, kaip tik tą dieną, kada Chruščiovas kalbėjo Jungtinėse Tautose. Kiriliukas pasimatyme buvo suimtas.

Valstybės sekretorius Herteris nesutiko, kad iš to būtų daroma vieša istorija, kuri nejaukioje padėtyje pastatytų besilankantį Chruščiovą. Buvo tik privačiai pranešta Hamarskjoldui, ir po kelių dienų Kiriliukas su šeima jau buvo pakeliui į Maskvą.

Neapsakamas vargas juodų ir geltonų mūsų brolių

Vokiečių katalikų kova prieš badą ir skurdą

Ligi nervų sukrėtimo mus jaudina politiniai dienos įvykiai. Visai kas kita ligi ašarų ir mirties jaudina mūsų brolius juodam ir geltonam žemyne. — Kur motinos valgo savo vaikus, o krikščionys maitynasi lavonais? — Kiek žmonių galima išgelbėti nuo alkio ir skurdo viena plytele šokolado ar viena dėžute cigarečių?— Kokia grėsmė baltam žmogui didesnė už bolševizmą. — Ar yra mums pareiga atsisakyti dalies savo turto?

J. MEDAITIS

Pernai, gavėnios metu, vokiečių vyskupai paragino tikinčiuosius duoti stambesnę, negu įprasta, auką badaujantiem ir ligoniam ūkiškai atsilikusiuose kraštuose (ž. Darbininkas, 1959, 17 nr.). Ganytojų balsas neliko be atgarsio:

Vokiečių katalikai suaukojo 35 mil. DM.

Ši suma pralenkė net ir didžiausių optimistų lūkesčius. Tokios didelės aukos vienam ir tam pačiam tikslui dar nebuvo ligi šioliai sutelkusi jokia religinė bendruomenė Vokietijoje.

Misijų kraštai, vos patyrę apie šią rinkliavą, ėmė tuoj pat bombarduoti laiškais gavėnios akcijos sekretorijatą Aachene. Iš Azijos, Afrikos, P. Amerikos mėnesių mėnesiais plaukė prašymas po prašymo, vienas graudesnis už kitą.

Sekretoriato tarnautojam kartais net plaukai šiaušdavosi skaitant pranešimus apie medžiaginę padėtį tolimuose minėtų žemynų užkampiuose.

"Aš neperdedu paminėdama, kad motinos suvalgydavo savo pačių vaikus. Kas dar blogiau — susidarydavo grupės (jose būdavo ir krikščionių), kurios nakčia įsėlindavo į kapines, iškasdavo šviežiai palaidotus ir juos suvalgydavo",

— dėstė viena Afrikoje besidarbuojanti vienuolė 1959 birželio 5 d. laiške.

"Aš atiduočiau 10 savo gyvenimo metų, jei galėčiau įrengti kliniką", — rašė vyskupas Quinlan iš Korėjos miesto Choon- Chun, kuris per karą buvo ligi 95 procentų sunaikintas. Ndanda vysk. Haelg prašė šuliniams gręžti mašinos, nes jo diecezičiai yra dažnai priversti keliauti net keturias valandas iki šaltinio. Gi vandens trūkumas kaip tik ir esąs viena iš priežasčių pagrindinėm ligom ir kitokiem vargų vargeliam Afrikos smiltynuose.

Ir taip kiekvienas laiškas kalbėjo apie skurdą, ligas ir bado mirtį. Specialiai komisijai, kuriai pirmininkauja Koelno kardinolas J. Frings, buvo tikrai nelengva paskirstyti tuos 35 milijonus jau vien dėl to, kad

greit ši suma pasirodė per maža. Iki š. m. kovo mėn. gautiems prašymams patenkinti būtų reikėję 100 milijonų.

Šitokios padėties akivaizdoje vokiečių vyskupų konferencija Fuldoje nutarė tęsti pradėtą gavėnios pagalbos akciją.

"Pernai mes kvietėme katalikus padaryti pradžią naujam gal vojimui, praplėsti akiratį iki neapsakomo mūsų juodų ir geltonų brolių vargo, nežiūrint jų religijos ir rasės",

rašė spaudoj kardinolas J. Frings. "Praėjusių metų gavėnios auka buvo pradžia, meilės ir pagalbos pradžia. Kas kartą pradėjo, tam nebegalima sustoti".

Tad ir šiemet prieš Velykas visose katalikų bažnyčiose buvo pravesta rinkliava tam pačiam tikslui kaip ir pernai. Popierinės "taupomosios kasos" dėžutės, kurios buvo dalinamos šeimoms, sugestyviais žodžiais apeliavo į tikinčiųjų dosnumą: "Mes, vokiečiai, nebebadaujame. Bet mes žinome, koks skaudus yra badas. Užtai mes dėkojame Dievui gavėnios auka".

"Viena plytelė šokolado lygi dviejų dienų maistui vieno darbininko šeimai Saigone. 10 čigarečių — 1 dienos maistui 5 asmenų šeimai Indijoje. 1 bilietas į kiną lygus vienos savaitės maistui vakarų Afrikos darbininkui. Vienas pusmetinis plaukų sušukavimas — vienų metų apsauga nuo šiltinės ir mirties 500 žmonių".

Kiek šiemet pavyko surinkti šitai gavėnios akcijai, pavadintai "Misereor", rašant šitas eilutes dar nebuvo paskelbta spaudoje. Tik spėjama, kad daugiau negu pernai.

Kieno vargą palengvino pirmieji 35 milijonai DM?

Atsakingi asmenys stengėsi kuo geriausiai sunaudoti kiekvieną DM. Todėl visi prašymai buvo visų pirma atidžiai tiriami. Penki milijonai DM teko pabėgėliams, senelių ir vaikų prieglaudoms, katastrofų aukoms. Gi su likusia suma buvo bandoma, kaip šiemetiniame ganytojų laiške pasakyta, "pašalinti ne vien skurdo pasėkas, bet daugiau jo priežastis, kurios nuolatos sėja naujus vargus".

Užtai ligoninių statybai, remontams, jų išlaikymui, gailestingųjų seselių mokyklų įrengimui ir k. paskirta su viršum 12 mil. DM. Kai Kaknkuri misijos ligoninei buvusi įtaisyta elektra, kai pirmą kartą suspindėjo kambarėliuose elektros lemputės, šokę žmonės iš džiaugsmo.

Mitybai užtikrinti taip pat išleista 13 mil. DM. Keralos

AFRIKOS plantacijose.

švejai galėjo įsigyti naujas valtis, nyloninių tinklų, sunkvežimius žuvim gabenti. Naujoje Gvinėjoje buvo įrengtas didelis pavyzdinis gyvulių ūkis ir t.t.

"Ūkiškai atsilikę kraštai nėra vien pasaulinės politikos problema nr. 1, bet ir pašaukimas, pašaukimas aukoti ir aukotis", rašoma informacinėje "Misereor" akcijos laidoje.

"Aukotis: reikia padaryti galą tai išdidžiai baltojo žmogaus nuomonei, būk jis esąs pranašesnis už visas kitas tautas. Aukoti: Europa privalo šiandien savanoriškai atiduoti savo turto dalį, broliškai dalintis, teikti pagalbą be jokios sąskaitos. Kitaip Europa gali pralaimėti savo ateitį šitoje, galbūt, reikšmingiausioje istorinėje valandoje, ir niekas vėliau nepateisins jos aklumo ir egoizmo".

— **Senatorius T. Dodd** gegužės 19 senate reikalavo, kad valstybės gynėjas keltų bylą milijonieriui Eatonui, kurį Chruščiovas gegužės 3 apdovanojo Lenino ordinu, o sugriuvus Paryžiaus konferencijai, buvo iškvietęs į Paryžių tartis. Pagal Logan įstatymą draudžiama privačiam asmeniui derėtis su kita valstybe norint tuo padaryti įtakos savo valstybės politikai.

—**San Francisco** gegužės 13 studentų vardu surengtos riaušės miestui atsiėjo 250.000 dol. nuostolių — tiek jie pridaužė. Dabar jau išaiškinta, kad kurstytojai buvo komunistai. Riaušės buvo rengiamos prieš Kongreso komisiją priešamerikinei veiklai tirti.

IŠ LIETUVOS

Į Sibiro sovchozus iš Lietuvos išvežė 329 šeimas.

Sovetskaja Litva pranešė, kad į Semipalatinsko sritį prie Irtišo upės atvyko iš Lietuvos 329 šeimos. Sovchozas "Bolševik" priėmęs 27 šeimas. Ten dirba statybininkas A. Žadeika, traktoristas A. Nekrošius, šoferis J. Chlebov. Sovchozas "Kokpektinskij" priėmė 20 šeimų. Kitus padalino sovchozam "Semipalatinskij", "Žarminskij", "Skotovod", Uzuk-Bulaksnij" ir kt.

Pavasario šventė

Vilnius balandžio 3 šventė pavasario šventę. Buvo Gedimino aikštėj manifestacinė eisena. Viena grupė vaizdavo 1939 metų Vilnių — tai buvo bedarbiai su plakatu "Ieškom darbo" (dabar nereikia ieškoti, nes ir neieškančius išveža plėšinių plėšti į Sibirą. **Red.**). Po pertraukos ėjo jau su dainom dabartinio Vilniaus jaunimas. Buvo pakviesti atstovai iš Lenkijos, Estijos, Gudijos. Vakare buvo chorų pasirodymas.

Palanga kviečia

Palangos miesto komiteto pirmininkas Mičiūnas paskelbė, kad šiemet bus geriau nei pernai. Įsteigs butų biurą, kad žmonėm nereikėtų patiem kambario ar buto ieškoti. Padidins valgyklų pajėgumą, kad 600 žmonių daugiau nei pernai galėtų maitintis. Gazuotam vandeniui pažadėjo pastatyti 80 automatų. O parke pastatys dar ir Lenino biustą.

Teatro gastrolės

Dramos teatras gastroles po provinciją pradėjo nuo Dotnuvos Vienuolio "Paskenduole". Numatė provincijai 150 spektaklių.

Kas trukdo "planą atlikti"

Žvejybos laivas "Fort" neįvykdė praeitais metais savo plano. Kapitono padėjėjas Gornostajev paskelbė kodėl. Esą Klaipėdos laivų remonto dirbtuvės buvo pažadėję laivą atremontuoti sausio 25, bet atremontavo tik kovo mėn. Dirbtuvių viršininko pavaduotojas Kuzmin ir kiti pareigūnai kaip Kirjanov, Lurje ramino: "Nesirūpinkite, ne šiandien, tai rytoj, bet išplauksite". Tačiau belaukiant laivo remonto taip ir praėjęs geriausias žvejybos laikas šiauriniame Atlante.

— **New Yorko** biržoje ryšium su Paryžiaus konferencijos iširimu pakilo akcijos firmų, kurios yra susijusios su apsaugos reikalais.

— **Radijo** pramogų aktoriai Allan Freed ir dar 7 suimti už kyšių ėmimą iš plokštelių firmų. Jie paėmė viso 116,500 dol.

MĖGINA ĮSIKABINTI Į LIETUVIUS STUDENTUS

Vilnis Chicagoje ir **Laisvė** Brooklyne prabilo apie lietuvius studentus. Jais dabar aiškiai nepatenkinti sovietiniai propagandistai. "... Lietuviška studentija užsiskleidusi tik lietuviškų atžagareivių veikime. Jos leidžiamas žurnalas Lituanus nieko bendra neturi su senos tėvynės tikrove. Jis pagrimzdęs

SPAUDA

buržuazinės praeities idealizavime".

Ragina lietuvius studentus "išsijudinti kovai prieš atžagareivius, atsisakyti nuo globos visokių autokratų iš tarybos, bendruomenės ir klerikališkų centrų".

Tos kalbos apie studentus bus kilusios dėl to, kad atvykę iš Lietuvos komunistų veikėjai pamatė, jog pasiremti Vilnies ar Laisvės įtaka tarp Amerikos lietuvių maža naudos — tai jau tik greitai nykstanti praeities liekana. Reikia ieškoti kitos atramos — čia augančio jaunimo studentijos. Į juos ir mėtina eiti su meškere.

Ar ne tam bus atkomandiruotas į New Yorką ir buvęs "Komjaunimo Tiesos" redaktorius Laurinčiukas?

KAS TĄ UŽDANGĄ PALAIKO?

Naujienos gegužės 17 polemizuoja su lietuviškais komunistiniais laikraščiais, kurie buvo kritikavę Washingtone buvusio veiksnių pasitarimo išvadą — įspėti lietuvius dėl vykimo į okupuotą Lietuvą. Kaip Chruščiovas skelbia, kad konferencija suardė Amerika, tai lietuvių komunistiniai laikraščiai skelbia, kad Altas ir Vlikas nori laikyti geležinę uždangą nuo Lietuvos. Naujienos ir primena, kad tiem negausiem žmonėm, kurie buvo nuvykę į Lietuvą, tarp jų ir ten esančių žmonių laikė uždangą okupacinė administracija — apstatė šnipais, agentais, propagandistais, bet neleido net giminių aplankyti, o jeigu leido, tai veždė šoferis taip pat agentas. Išvada: "Kaip seniau sąmoningi ir padorūs žmonės Lietuvoje nenorėjo turėti nieko bendra su Rusijos caro policininkais bei žandarais ... taip dabar laisvėje gyvenantieji lietuviai šalinasi nuo Paleckio ir Chruščiovo šnipų ... Bet yra melas ir nesąmonė sakyti, kad Altas arba Vlikas yra priešingi susisiekimui su padoriais Lietuvos žmonėm."

KAIP SAVO VEIKIMĄ PAGERINTI IR SUSTIPRINTI

Draugo 4 Karnėnas ir gegužės 17 P. Mačiulis pasisako už didesnį lietuvių bendradarbiavimą su estais bei latviais. Pasigenda, kad lietuvių spauda per maža duoda žinių apie latvių bei estų gyvenimo einamuosius reikalus. **Draugo** gegužės 17 J. Viekšnys pasisakė prieš atsišaukimų ir deklaracijų bei rezoliucijų infliaciją. Ar ne geriau būtų, jei bendraminčiai sugretintų savas gretas ir savais pečiais idėją išneštų į gyvenimą. "Tąsyk visi pamatys, įvertins ir jų darbą parems".

1860 ŠVENČIAME ŠIMTMETINĮ JUBILIEJŲ 1960

PASKUTINIU NUTARIMU DIVIDENDAI IŠMOKAMI **3¾%** PER METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3½% normalaus ir ¼% specialaus priedo)

3½% NORMALUS DIVIDENDAS PER METUS METŲ KETVIRČIAIS

NUO PADĖJIMO DIENOS apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užeikite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų banko skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK A MUTUAL BANK

"...kur jūsų pinigai tarnauja tik jums!"

BROOKLYN, New York

Eastern Parkway Office: 539 EASTERN PARKWAY at Nostrand Avenue Pirmadienlais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet Pirmad. vakarais nuo 5 iki 8 v. PResident 3-7000

Brodway Office: 135 BROADWAY at Bedford Ave. Antradieniais - Penktadieniais nuo 9 v. ryto iki 3 v. popiet Pirmadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Visiems lietuviams gyvenantiems Kalifornijoje

pranešame kainas daiktų, kuriuos siunčiate savo artimiesems į LIETUVĄ

SKARELĖS — 100% vilnos	$1.40	štuka
MEGZTINIS, moteriškas, Virginijos Vilnos	4.50	"
MEGZTINIS, vyriškas, Virginijos vilnos	5.50	"
SKUSTUVAS, Solingen firmos	3.00	"
PLAUKAMS KIRPTI MAŠINĖLĖ, vokiškos firmos	3.50	"
STIKLAMS rėžtukas su deimantu, 3 rūšių—$3.00 $4.00	$5.00	"
MOTERIŠKI BATUKAI su kailio pamušalu	9.00	pora
ODINIS ŠVARKELIS su kail. pamušalu, vyriškas	$32.00	štuka
LOVOS UŽTIESALAS, aksominis, Italijoj gamintas, 200/240 cm.	17.00	"
KILIMAS ant sienos, Italijoj gamintas, 90/150 cm.	6.00	"
PAGALVIŲ ĮPILAMS medžiaga 72 inčų platumo	1.50	jardas

Taip pat pas mus galima gauti įvairios medžiagos kostiumams, paltams, suknelėms labai prieinama kaina. Odos batams, puspadžiams, padams, vietinės gamybos ir importuotos. Užeikite — užtikrinsime, būsite patenkinti. Mūsų įstaiga atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 10 v. r. iki 6 v. p.p. • Garantuotas pristatymas

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO.

3216 SUNSET BLVD. • LOS ANGELES 26, CALIF.

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBTUVĖ

RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION

SAV. B. KUČINSKAS

35 So. 8th Street EVergreen 7-2155

Brooklyn 11, N.Y. Resid. ILlinois 8-7118

JULIUS KUMPIKAS ELEKTROS MOTORŲ TAISYMAS

119 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y.

ELEKTROS MOTORAI • VANDENS POMPOS
ORO KOMPRESORIAI • DULKIŲ SIURBLIAI
ELEKTR. VĖSINTUVAI • ELEKTR. GRĄŽTAI

Mėsinių ir saliūnų šaldymo sistemos pilnas aptarnavimas
Papildomas gazas — Sudedami nauji vamzdžiai
Atidara nuo pirmadienio iki penktadienio nuo 5 iki 8 v. v., šeštadieniais — visą dieną.
Dėl didesnių užsakymų skambinti STerling 9-6534 (po 8 val. vak.)

YOUR BEST INVESTMENT TODAY IS INCOME-PRODUCING REAL ESTATE. Call

AMERICAN HOME REALTY

84-14 JAMAICA AVE., Woodhaven 21, N. Y. Tel. Hickory 1-5220 (Forest Parkway stotis)

WILLIAM J. DRAKE

Licensed Real Estate Brokeris

WOODHAVEN SPECIALS THIS WEEK

Brick House. Store & 3-room apt. on 1st floor. 4-room apt. on 2nd floor. Annual income $2.400. Price $12,000.

Brick House. Store & 2-room apt. on 1st floor. 2-3 room apts. on 2nd. floor. Annual income $2.760. Price $15.990.

Brick House. Store with 5-yr. lease on 1st fl. 2 apts. of 6 & 5½ rooms on 2nd & 3rd floors. Ann. income $3.384. Price $19,990.

Frame House. Store plus 2-room apt. on 1st floor. 2-6 room apts. on 2nd and 3rd floors. Annual income $2.208. Price $11,990.

Telefonas HIckory 1-5220

LIETUVIAMS SPECIALUS PATARNAVIMAS

1924 *1960*

SCHUYLER SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Kearny, New Jersey

vienintelė LIETUVIŲ TAUPYMO ir SKOLINIMO DRAUGIJA New Jersey ir New York'o valstybėse.

Įsidėmėkite šiuos svarbesniuosius dalykus:

1. Draugija moka 3¾% savo taupytojams;
2. Nuo 1960 m. liepos (July) 1 d. mokės 4%
3. Saugi vieta pinigams taupyti, nes kiekviena sąskaita yra apdrausta "Federal Savings and Loan Insurance Corporation". Vadinasi, viena šeima gali turėti kelias sąskaitas ir kiekviena jų bus atskirai apdrausta.
4. Draugija yra narys "Federal Home Loan Bank".
5. Geraisiomis sąlygomis duodamos paskolos (morgičiai) namams įsigyti.
6. Plačiai veikia "Christmas Club".

Draugijos adresas: 24 Davis Ave., Kearny, New Jersey

Telef.:
WYman 1-0001
WYman 1-7260

JULIUS PAKNIS, Prezidentas

P. W. VELEVAS, Sekretorius

J. BELZA, Iždininkas

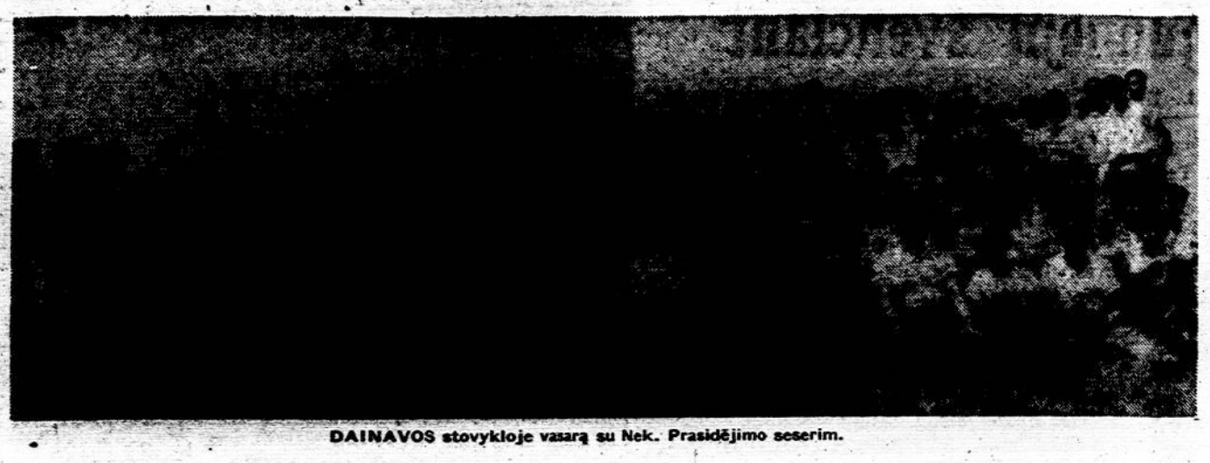

DAINAVOS stovykloje vasarą su Nek. Prasidėjimo seserim.

Už lietuvišką jaunimą, už tautos ateitį

ALRK Federacijos atsišaukimas

Amerikos LR Katalikų Federacija, besirūpindama lietuviškuoju jaunimu ir siekdama, kad dabarties sąlygom ugdytų savyje sąmoningą ir jautrų katalikiškumą bei tautiškumą, savo kongresuose 1950 Pittsburge, 1952 Detroite ir 1954 Clevelande priėmė rezoliucijas kurti jaunimo stovyklą.

Po daugel ir nelengvų pastangų buvo surasta tinkama vieta prie Manchester, Mich. 1955 lapkričio 5 ALR Katalikų Federacijos Taryba nutarė šią vietą nupirkti lietuvių katalikiško jaunimo stovyklai. Federacijos valdyba savo posėdyje 1955 gruodžio 3 sudarė nuolatinę jaunimo stovyklos organizaciją, kaip savarankišką Federacijos šaką, kuriai buvo pavesta pilna atsakomybė kurti jaunimo stovyklą ir vykdyti visus su ta stovykla susijusius uždavinius.

Tokia organizacija jau yra inkorpuorota Michigan valstybėje ir veikia vardu: "Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos Jaunimo Stovykla". Ji yra A. L. R. Katalikų Federacijos narys. Federacijos valdybą toje institucijoje atstovauja jos vicepirmininkas dr. Adolfas Damušis.

Amerikos LR Katalikų Federacijos valdyba didžiai vertina jaunimo stovyklos organizavimo darbus ir džiaugiasi jų sekmingumu. Ši stovykla yra pavyzdys, kaip žmonių pasiryžimo ir sutelktos aukos dėka gražus sumanymas gali tapti realybe. Ši stovykla, kuriai duotas "Dainavos" vardas, įgyja vis didesnį lietuviškos visuomenės pasitikėjimą ir įvertinimą.

Artėja jau ketvirtasis stovyklavimo sezonas. Stovyklautojų skaičius kasmet vis didėja. Jaunimui visa aplinka be galo patinka. Štai, tos jaunimo stovyklos "Dainava" (1500 Austin Rd., Manchester, Mich.) 1960 vasaros programa:

Jaunučiai (8 - 12 metų) stovyklaus nuo birželio 18 iki liepos 9;

Jubilėjinė ateitininkų sendraugių savaitė bus nuo liepos 10 iki 16;

Mergaitės (7 - 16) stovyklaus liepos 17 - 30;

Moksleiviai ateitininkai (12-18) nuo liepos 31 iki rugpiūčio 13;

Vyčių jauniai (7-16) rugpiūčio 14 - 20;

Studentai ateitininkai nuo rugpiūčio 21 iki rugsėjo 2.

Stovyklos programa yra taip sudaryta, kad šalia sporto, pramogų ir poilsio, jaunimas yra auklėjamas ir ugdomas lietuviškoje dvasioje. Kaip matyti iš programos, šių metų naujiena yra vyčių jaunių stovykla, jos pirmieji žingsniai. Tai gali būti vienas iš pačių didžiųjų lietuviškosios stovyklos laimėjimų. Tai bus stovykla lietuviškosios kilmės angliškai kalbantiems vaikams, kurių tėvų pagrindinis noras ir viltis yra ta, kad jų vaikai stovykloje pramoktų lietuviškai kalbėti, dainuoti, ir pažintų savo tautos praeitį, jos padėtį ir siekimus. Dėl to stengiamasi surasti prityrusių vadovų, kurie pedagogiškai ir sumaniai mokėtų vaikams įskiepyti meilę Dievui, lietuvių tautai, jos kalbai, dainai ir papročiams.

Taigi, gražios gamtos kampely, Michigan valstybėje, "Dainavos" stovykla jau įrengta ir veikia. Bet jai dar daug ko trūksta. Nekalto Prasidėjimo seserim, kurios stovykloje dirba auklėjimo ir ugdymo darbą, reikia gyvenamos patalpos ir koplytėlės; jaunimui reikia daugiau sporto įrankių; reikia patobulinti aikštelių įrengimus; būtų gera turėti traktorių keliams taisyti, mašiną žolei pjauti ir kt.

Rengėjai nepajėgia šiuo metu minėtų dalykų įsigyti bei užsimotų darbų atlikti, nes iš stovyklautojų mokestis vos padengia einines išlaidas. Be to, atsiranda gausių šeimų, kurios nepajėgia visų savo vaikų į stovyklą atsiųsti. Stovyklos vadovybė yra dažnai prašoma, kad vienas kitas vaikas iš gausios šeimos būtų priimtas veltui arba už darbą stovykloje, kad tik jis galėtų dalyvauti stovyklos programoje.

"Dainavos" stovykla įkurta tik dėka katalikiškosios visuomenės paramai. Tad esame giliai įsitikinę, kad ir toliau stovykla susilauks visuomenės paramos. Ta viltimi pasirėmę, birželio ir liepos mėn. skelbiame rėmėjų telkimo vajų. ALRK Federacijos valdyba kviečia visus savo skyrius, organizacijas ir atskirus asmenis į talką. Prašome paremti "Dainavos" stovyklą savo auka ir paraginti kitus atsiliepti į jaunimo globos komitetų kreipimąsi sukelti lėšų stovyklai paremti ir jai išlaikyti. Tam reikalui duodame atskirose vietovėse veikiančių Jaunimo Stovyklos Globos Komitetų pirmininkų adresus, į kur ir prašoma nukreipti visas savo aukas.

Br. Polikaitis, 15483 Ward, Detroit 27, Mich.

P. Kisielius, 1634 So. 49th, Cicero 50, Ill.

S. Laniauskas, 1000 Dillwood, Cleveland, Ohio.

V. Vebeliūnas, 100-21 89th Ave., Richmond Hill, L. I., N. Y.

Brangūs tautiečiai! A.L.R.K. Federacijos valdyba kviečia jus visus garbingon talkon už lietuviškąjį jaunimą, už savo tautos ateitį, ir nuoširdžiai dėkoja už iki šiol suteiktą paramą.

Prel. P. Juras — Dvasios Vadas, **A. Masionis** — Pirmininkas, **Kun. V. Dabušis** — Sekretorius, **Kun. L. Jankus** — iždininkas, **Dr. V. Vygantas,** Jaunimo Direktorius, **Dr. Ad. Damušis** — Vicepirmininkas Jaunimo stovyklos reikalams.

LAWRENCE, MASS.

Birželio 12, 3:30 val. popiet šv. Pranciškaus parapijos salėje įvyksta dainų koncertas. Programoje: W. A. Mozart, J. Brahms, E. Grieg, C. Jacob - Bond, K. Čiurlionio, St. Šimkaus, N. Martinonio, M. Petrausko, Vl. Jakubėno, J. Gaubo ir kitų kompozitorių linksmos dainos. Dainuoja solistai, mergaičių kvartetas, vyrų oktetas, moterų choras ir mišrus choras. Ansambliam ir choram vadovauja parapijos vargonininkas Jonas Narkus. Lawrence ir apylinkėje gyvenantieji lietuviai kviečiami į šį paskutinį šio sezono koncertą gausiai atsilankyti. **Rengėjai**

Gražiame Maine krašte, KENNEBUNKPORT, Me. vasarvietėje, prie Atlanto

BERNIUKŲ STOVYKLA

vadov. Tėvų Pranciškonų, prasideda liepos 1 ir baigiasi liepos 29. Norintieji gali pasilikti ir ilgiau. ▲ Berniukai priimami nuo 7 iki 15 metų. Stovyklos vadovybė užtikrina kiekvienam fizinį, dvasinį ir tautinį atsigaivinimą.

Dėl informacijų rašyti:

Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine

Tel. WOrth 7-2011

LITUANIST. PROBLEMOS FORDHAMO UNIVERSITETE

PR. NAUJOKAITIS

Mūsų spaudoje skaitėme du atsišaukimus: 1. Tėv. Vlado K. Jaskevičiaus, Lituanistikos skyriaus Forhamo universitete direktoriaus, ir 2. LB New Yorko Apygardos valdybos. Tėv. Jaskevičius savo žodyje kviečia lietuvius studentus registruotis šių metų vasaros lituanistiniam semestrui, kalba apie programą, semestro laiką ir dėstytojus, o Lietuvių Bendruomenės Apygardos valdyba — apie lėšų telkimą: **abiejuose atsišaukimuose paliečiamos problemos yra labai svarbios ir turėtų rūpėti ne tik arti tų reikalų stovintiems asmenims, bet visai mūsų patriotinei visuomenei.** Dėl to prie tų problemų tenka vėl sustoti, o gal ir ne vieną kartą teks prie jų grįžti, nes jos įeina į gyvybinio lietuvybės išlaikymo problemų ratą.

1. Žodis mūsų studijuojančiam jaunimui

Šias eilutes rašančiam tik praėjusių metų vasarą teko aktyviai įsijungti į Lituanistikos Skyriaus Fordhamo universitete dėstytojų eiles, pajusti gyvą to darbo pulsą ir suprasti milžinišką jo reikšmę. Ir teikiamos dėstytojų žinios, proseminaro darbai, metodiniai nurodymai, sisteminis lietuvių kalbos praktinis kursas — atskleidžia lankytojams plačius darbo laukus, ugdo sugebėjimus, duoda praktinės naudos. Bet **pats svarbiausias,** mano įsitikinimu, **yra semestro lankytojų įtraukimas į lietuvių kultūros problemų ratą.** To rato jėgą esu pats gyvai pajutęs per tą kelioliką valandų, praleistų Fordhamo universiteto sienose. Auditorijose įsižiebusios diskusijos, gilesnis susidomėjimas lietuvių kultūros problemomis persimeta į universiteto kavinę, į laisvalaikių pokalbius, į diskusijas mažesniuose rateliuose. O tos diskusijos jau veda į gilesnį apsiskaitymą, į žinių savarankišką pagilinimą, į lietuviškos kultūros gelmes ir tautinės gyvybės šaltinius.

Bet džiaugiantis šituo galinguoju kultūriniu ratu, kuris labai stipriai pagauna lankytojus, tenka labai nuliūsti, kad tame rate tėra įsisukęs tik labai mažas mūsų studijuojančio jaunimo skaičius. Tas rodo, kad **per mažai vertiname šį aukštojo mokslo židinį** ir nematome prasmės juo pasinaudoti. O tai yra labai taisytina klaida.

Suprantama, kad pirmoje eilėje visus savo veiksmus ir pasirinkimus vertiname praktine nauda. Bet ar šitas kriterijus visada pateisinamas? Fordhamo universitetas už lituanistines studijas vasaros semestre

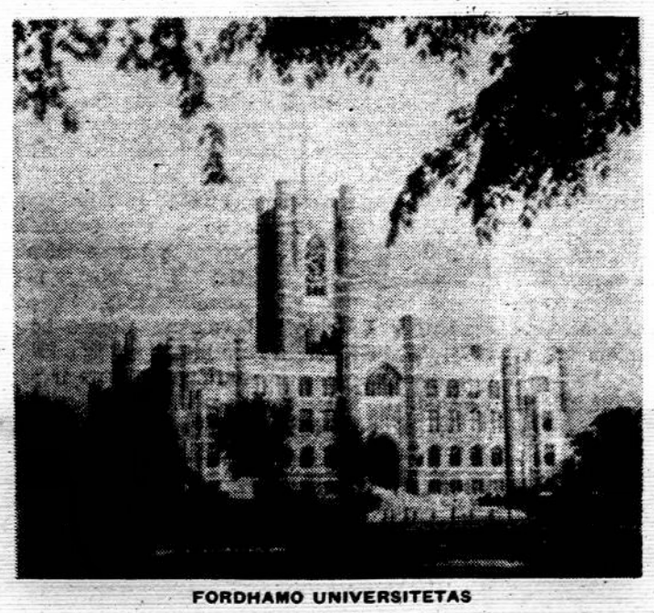

FORDHAMO UNIVERSITETAS

duoda šešis kreditus. Jais praktiškai gali pasinaudoti tie studentai, kurie studijuoja kalbas, literatūrą, meną, visuomeninius mokslus. Tiksliųjų mokslų studentams šie kreditai gal ir nereikalingi. Bet ar jie nereikalingi mums kaip lietuviams?

Senesniųjų mūsų kultūros veikėjų karta vis pamažu traukiasi iš gyvenimo. **Juos turi pakeisti ir papildyti jaunesniosios kartos atstovai. Mums jau pradeda trūkti mokytojų šeštadieninėse mokyklose, išprususių laikraštininkų, sumanesnių jaunimo organizacijų vadovų ir vadų.** Svetimos mokyklos neparuošia mūsų jaunimo lietuviškos kultūros darbui. Taigi lankymas lituanistinio semestro darosi gyvesne pareiga visam mūsų studijuojančiam jaunimui. Dėl to ir drįstu kreiptis į visus mūsų studijuojančius dos, bet yra pareiškęs savo nusistatymą, kad jo apimtis darytusi vis platesnė, kad jis vis tobulėtų ir augtų, o ne merdėtų. Net yra nustatytos sąlygos, kad šių metų semestre būtų ne mažiau kaip 25 studentai. Skaičius nėra didelis, bet iki šiol ir to skaičiaus dar neturima. Dėl to prašoma kuo skubiausiai bent trumpu laiškučiu pranešti savo pasižadėjimą iki birželio 1 d. šį semestrą lankyti.

Lituanistikos Skyriaus adresas: The Lithuanian Program, Fordham University, New York 58, N.Y. Tel. FOrdham 7-5400 Ext. 218.

2. Žodis mūsų visuomenei

Šią vasarą Lituanistikos Skyrius Forhamo universitete pradės ketvirtąjį semestrą. Suprantama, kad joks darbas neįmanomas be lėšų. Universitetas iš šio semestro neieško pelno ir jo neturi, bet minimalinės išlaidos, susijusios su šiuo darbu turi būti padengtos pačių studijuojančių. Semestro organizatoriai supranta, kad patiems studentams sumokėti už kreditus būtų labai sunku. Dėl to rūpinasi gauti lėšų iš lietuvių visuomenės. Visus tris semestrus yra finansavę Neries B-vės savininkai dr. J. Kazickas ir dr. K. Valiūnas. Ir šiais metais tuodu garbingi mecenatai sutinka paremti Lituanistinį Semestrą, bet stato vieną sąlygą: **jie pridės tokią sumą, kokią bus sudėjusi mūsų visuomenė.** Tai labai graži ir paskatinanti sąlyga. Meskime tik po dešimtinę, po penkinę, po vieną dolerį, — kiek kas pajėgiame, — bet nė vienas neatsisakykime. Sukurkime pastovų fondą, kad semestras galėtų plėstis ir klestėti. LB Bendruomenės New Yorko Apygardos Valdyba pasiėmė pareigą šios vasaros semestro lėšas sutelkti. Daugelis būsite gavę lapelius, kur prašoma aukų. Taip pat bus renkamos aukos ir aukų lapais. Nė vienas neatsisakykime šį reikalą bent kiek paremti, nes darbas yra didelis ir labai reikalingas mūsų kultūrinei gyvybei.

Aukas prašome siųsti šiuo adresu: **Antanas Maceika, 104-06 85 Ave., Richmond Hill 18, N. Y.**

— **Kazys Vaitkevičius** mirė širdies liga balandžio 25 Derby, Anglijoje. Jis buvo Anglijos skautų rajono vadas, "Europos Lietuvio" bendradarbis, rašė straipsnius ir apysakas.

— **Justinas Strimaitis** mirė Lietuvoje vasario 15. Jis buvo labai uolus kanklių muzikos gerbėjas ir skleidėjas. Miru sulaukęs 65 metų.

GRAŽIAI ATREMONTUOTAM ir NAUJAI PERORGANIZUOTAM

LAKE HOTEL

Seventh & Park Aves., ASBURY PARK, N. J. Tel. Prospect 4-7788

GRAND OPENING

įvyksta **1960 m. gegužės 28 d. 3 val.** Programą išpildys aktorius **Vitalis Žukauskas** ir akordijonistas **Charles Daubaras.** Po to, bus vaišės su gėrimais ir šokiai, griežiant puikiam orkestrui. Dalyvavimas asmeniui $5.00. Bilietus galima įsigyti pas E. Kubaitį, Lake Hotel ir pas A. Žemaitį, 307 Bond Str., Elizabeth, N. J. Tel. EL. 5-9638. Hotelis ir Baras jau veikia ir svečiai gali nebrangiai užsisakyti kambarius savaitgaliams ir atostogoms.

Maloniai Jus visus atsilankyti kviečia

LAKE HOTEL

Prezidentas **Edmundas Kubaitis**

Vice-prez. - sekr. **Aleksandras Žemaitis**

S & G

buvusi

J. MIRONO MAISTO KRAUTUVĖ

QUALITY MEAT MARKET

Home-Made Bologna

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS

Pristato į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius

We take all orders special price for Weddings and Parties

340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. — Tel. Stagg 2-4329

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.

Tel. VIrginia 6-1800

Lietuviškų produktų:

DUONOS, SŪRIŲ, DESRŲ, SKILANDŽIŲ

PETRO LISAUSKO

krautuvė

64-09 Clinton Avenue, Maspeth 75, N. Y. Tel. TW 4-8087

Priimami užsakymai vestuvėms ir pobūviams

Perkant didesniais kiekiais pristatoma į namus nemokamai

Tel.: APplegate 7-0349 Sav. V. ZELENIS

BANGA TELEVISION

34-23 FULTON STREET • BROOKLYN 8, N. Y.

NAUDOKITĖS PROGA!

- **Fedders** (geriausios rūšies) oro vėsintuvai. Žemiau sezono kainos
- 40% nuolaidos vokiškiems **Blaupunkt** radio bei stereo HI-FI aparatams
- Dideli atpiginimai aukščiausiai įvertintoms **Admiral** ir **Motorola** 23 inčų televizijoms, bei stereo HI-FI

Nemokamai dovanos su kiekvienu pirkiniu

Televizijos, HI-FI bei vokiškų aparatų taisymas atliekamas RCA kvalifikuoto techniko

Darbo valandos: kasdien iki 7 val. vak.; penktad. iki 9 val. vak.

AR JŪS NEPERMOKATE

už savo automobilio apdraudą?

Virš 21,000,000 automobilių savininkų moka daugiau, negu reikalinga.

Jei tik Jūsų vairavimo rekordas yra geras, Jūs esate kvalifikuotas:

Dideliam apdraudos sutaupymui, geresnei savo apsaugai ir greitesniam patarnavimui, reikalaujant nuostolių atlyginimo.

Kreipkitės:

ALBERT F. PETERS (Petrauskas)

APDRAUDOS SPECIALISTAS

84-14 Jamaica Ave. Woodhaven 21, N. Y.

Tel. VI 3-1477

NAMŲ ADRESAS

106-53 — 95th Street Ozone Park 17, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN, INC.

VYTAUTAS BELECKAS

SAVININKAS

1883 MADISON STREET

BROOKLYN 27, N. Y.

(Ridgewood)

Tel. EVergreen 2-6440

Salė vestuvėms, ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

Sugrįžusių niekas nepriglaudė

Vienos šeimos Lietuvoje drama

Baitijos aukso krantai pasruvo krauju ir ašaromis. Dar nenudžiūvo ir nenudžius greitai, nes Nemunėlis kadien atneša vis naujų, graudesnių, skaudesnių. Va, tik vienos šeimos (vadinkime ją Ąžuolo šeima) drama.

Prieš pat antrąjį pasaulinį karą buvo **dešimt Ąžuolų** vienoj vietoj. Tėvai ir vaikai. Sūnus Vytautas tarnavo Lietuvos kariuomenėje, mergaitė pasišventė Dievui, išvyko į vienuolyną. Sodyboje šnereno šeimos klevas, kuriame gandras augino vaikučius. Kieme stovėjo medinis kryžius — šeimos pasididžiavimas. Visą sodybą supo sodas, kurs pavasarį puošėsi žiedais, o rudenį vaisiais.

ĄŽUOLŲ ŠEIMA IŠDRASKOMA

Vyriausiąjį sūnų suėmė pirmieji Lietuvos okupantai — rusai dar 1940 metais. Jį visaip kankino ir mušė, kol tik valdė Lietuvą. Padarė jį bepročiu dar kalėjime, o vokiečiai numarino pagreitintu tempu.

1944 rudenį grįžta rusai ir tuoj paėmė kariuomenėn Kęstutį. Elenutė ir Jonukas greitai areštuojami ir nuvežami už Uralo, žemės galo, tardymui. Dveji baisūs kankinimo metai prabėga. Namie su tėvais lieka mirštanti Petrutė, o Vytauto žmona patenka kalėjiman. Petrutė dėl vargo ir rūpesčio miršta 1945 metais.

Po ilgų tardymų pagaliau legaliai grįžta Jonukas, o Elenutė, šiek tiek atgavus laisvę, parvyksta nelegaliai.

Dar metams prabėgus, ginkluoti svetimi žmonės apsupa Ąžuolo sodybą ir įsako per dvi valandas laiko pasirengti tolimai kelionei. Leidžia pasiimti po 50 kg. mantos. Tėvą Ąžuolą ištinka širdies smūgis, tad vaikai marina jį, o nesirengia ištrėmimui. Nustatytam laikui prabėgus visi sumetami į sunkvežimį ir išgabenami į stotį. Tai buvo 1948 metais. Šimtas vagonų, pakrautų tremtiniais išdunda į Rytus.

Sesutė Jadvyga, gyvenusi kaimynystėje, tik rytą, visus išgabenus, sužinojo, kas atsitiko. Ji nuskubėjo į tėviškę, bet sargyba neleido jai peržengti gimtų namų slenkščio.

SIBIRO KANKYNĖSE

Šimtas vagonų su keliais tūkstančiais ramių žemaičių tris savaites dardėjo į Rytus. Nieko iš traukinio neišleido ir nieko prie traukinio neprileido. Tris savaites nedavė nei šilto vandens. Visa stipri Ąžuolų šeima, apie kurią rašome, sirgo, labiausiai tėvas, kurį ištiko širdies atakas areštuojant. Viena Elenutė Ąžuolaitė dar šiek tiek laikėsi, slaugė, globojo, kol traukinys nuvyko į paskirstymo vietą Azijos gilumoje.

Emilija, Vytauto žmona, grįžo iš kalėjimo, bet namų jau nerado. Vėl buvo suimta, kankinama, tardoma, ir kankinės mirtimi žuvo kalėjime, o jos vaikai našlaičiai buvo jau Sibire.

1953 metais Sibire buvo labai šalti ir sunkūs. Ąžuolų šeima dirbo plytinėj, gali sakyti, be jokio atlyginimo. Badas žiūrėjo visiems į akis. Nepakęsdama to bado žvilgsnio, Ąžuolienė mirė. Kiek vėliau dėl tų pačių priežasčių pamišo ir badu mirė ir tėvas Ąžuolas, Lietuvos žemaitis ūkininkas, išau-

(Nukelta į 6 psl.)

BIRŽELIO JUODOSIOS DIENOS...

(Atkelta iš 3 psl.)

buvo visu griežtumu patikrinta, kad ji nedarys jokių nuolaidų Rusijos diktatoriams nei vienos skriaudžiamos tautos sąskaiton ir kad JAV nusistatymas nepripažinti Lietuvos pavergimo pasilieka nepajudinamas.

Turėdami šitą tikrumą, mes tęsime toliau savo darbą, gindami lietuvių tautos teises, keldami viešumon Sovietų despotizmo piktadarybeš ir reikalaudami laisvės grąžinimo Lietuvai.

Artinasi birželio mėnesio dienos, kuriomis prieš 20 metų Sovietų Rusija , sulaužydama tarptautines sutartis su Lietuva, įsiveržė ginkluotomis jėgomis į jos teritoriją ir smurto priemonėmis pavertė ją savo kolonija.

Mes raginame visus geros valios lietuvius tuos tragiškus įvykius paminėti viešais susirinkimais, prakalbomis, rezoliucijomis, pareiškimais. Kviečiame į šį darbą Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius, draugijų sąryšius, kooperuojančias organizacijas ir paskirus veikėjus.

Tegul plačioji Amerikos visuomenė, jos atstovai Kongrese ir vyriausybė išgirsta mūsų balsą. Tegul jie neužmiršta, kad tas žiaurus despotizmas, kurio vadas laiko didžiausiu savo priešu Jungtines Amerikos Valstybes, ir nežmoniškai užgaulioja JAV prezidentą, sutrempė lietuvių tautos teises, pavertė Lietuvos žmones vergais, atėmė jų turtą, pagrobė jų namus ir laukus ir tūkstančius jų nukankino Sibiro koncentracijos stovyklose.

Siųskite protesto pareiškimus prezidentui, valtybės sekretoriui ir senatoriam bei kongresmanam. Skelbkit juos spaudoje ir per radiją.

Kur galima, kvieskite talkon latvius ir estus, kurių tėvynės kenčia po to paties despotizmo letena.

Prašome ir finansinės paramos šios kovos reikalams. Aukas siųskite Amerikos Lietuvių Tarybai (Lithuanian American Council), 1739 So. Halstead St., Chicago 8, Ill.

Nenuleiskime rankų. Dabar, kai ir didžiosios Vakarų demokratijos pamatė, jog Maskvos despotai yra nesukalbami, visiems aišku, kad tik kovoje su jais galės būti išspręstas žmonijos likimas. Mes turime atlikti savo pareigą, remdami demokratinės Amerikos pastangas ir siekdami, kad būtų išlaisvinta iš svetimo jungo mūsų tėvynė ir atstatyta, kaip nepriklausoma, demokratinė respubli ka.

Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas

Chicago, 1960 gegužės mėn.

J. Stukas kalbės Philadelphijoje

Lietuvių Bendruomenė pakvietė ką tik iš Lietuvos grįžusį Jokūbą Stuką ir Domininką ir Pauliną Slivynus kalbėti birželio tamsiųjų dienų minėjime. Birželio 19 visose lietuvių bažnyčiose bus pamaldos už kenčiančius lietuvius. Šv. Kazimiero parapijos salėje tuoj po sumos (apie 12 val.) kalbės minėti svečiai. Po kalbų ir kitos programos, Lietuvos vyčių surengtuose užkandžiuose bus toliau tęsiami pasikalbėjimai ir atsakymai į klausimus. Kadangi tai bus labai svarbu ir įdomu, todėl laukiama labai daug lietuvių. Ta proga verta priminti, kad visų ne tik šventa pareiga, bet ir laisvo lietuvio laimė dalyvauti tautiniuose — patriotiniuose susirinkimuose. Nėra skaudesnių įvykių, kaip nesulaukti savų lietuvių savuose lietuviškuose susirinkimuose.

Lietuvių Diena — L. Bendruomenės šventė.

Metinė lietuvių šventė — suvažiavimas įvyksta birželio 26. Lietuvių Bendruomenė pasirinko tą dieną kaip visų lietuvių bendravimo, lietuviško džiaugsmo ir pasiryžimo dieną. Programoje dalyvaus šeštadieninė mokykla. M. Bigenis viską filmuos spalvuotomis filmomis. Vieta — Čiapo sodas, Belmare, N.J.

Lietuvių jaunimo sąskrydis

Baltimorės ir Philadelphijos lietuvių jaunimas rengia savo šventę Philadelphijos apylinkėje. Philadelphijos jaunimui atstovauja — Studentų Sąjunga, vyčiai ir kitos lietuviškos jaunimo organizacijos. Pirmieji planai jau sudaryti. Bendromis visų jėgomis tikimasi turėti sėkmingą jaunimo sąskrydį. Visų pareiga prisidėti, remti, dalyvauti.

Išvyko Europon. Kun. V. J. Martusevičius, šv. Jurgio parapijos klebonas, gegužės 13 išplaukė laivu šešių savaičių kelionei į Europą. Jis aplankys Romą ir kitas Europos šalis.

Kun. Albinas Neverauskas atkeltas į šv. Andriejaus parapiją Philadelphijoje, Pa. Jis paskutiniu laiku buvo vikaru šv. Pranciškaus parapijoj Minersville, Pa., o prieš porą metų vikaravo šv. Jurgio ir šv. Kazimiero parapijose. **Rasa**

KUR GERIAUSIAI PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

GARSIAME CAPE COD - OSTERVILLE, MASS., KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO, LONG-BEACH PLIAŽO, PUŠŲ PAVĖSYJE, GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE VASARVIETĖS VILOJE

"AUDRONĖ"

87 EAST BAY RD. OSTERVILLE, CAPE COD, MASS.
Tel. GA 8-2748

Ištaiginga vila, erdvūs kambariai • Gražus privatus 2 akrų pušynas - parkas • Šiltos Golfstromo srovės, atviras jūros pliažas 5 min. pėsčiom • Rami aplinkuma, daug vietos poilsiui ir žaidimams • Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas.

ATIDAROMA NUO BIRŽELIO 15

Lietuviai savininkai **Dr. Ed ir Marija JANSONAI** visus maloniai kviečia atvykti. Iš anksto kreiptis:

DR. ED JANSONAS

89 Mt. Ida Rd., Boston 22, Mass. — Telef. AV 8-5999

arba nuo birželio 15

Audrone-Jansonas, 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.

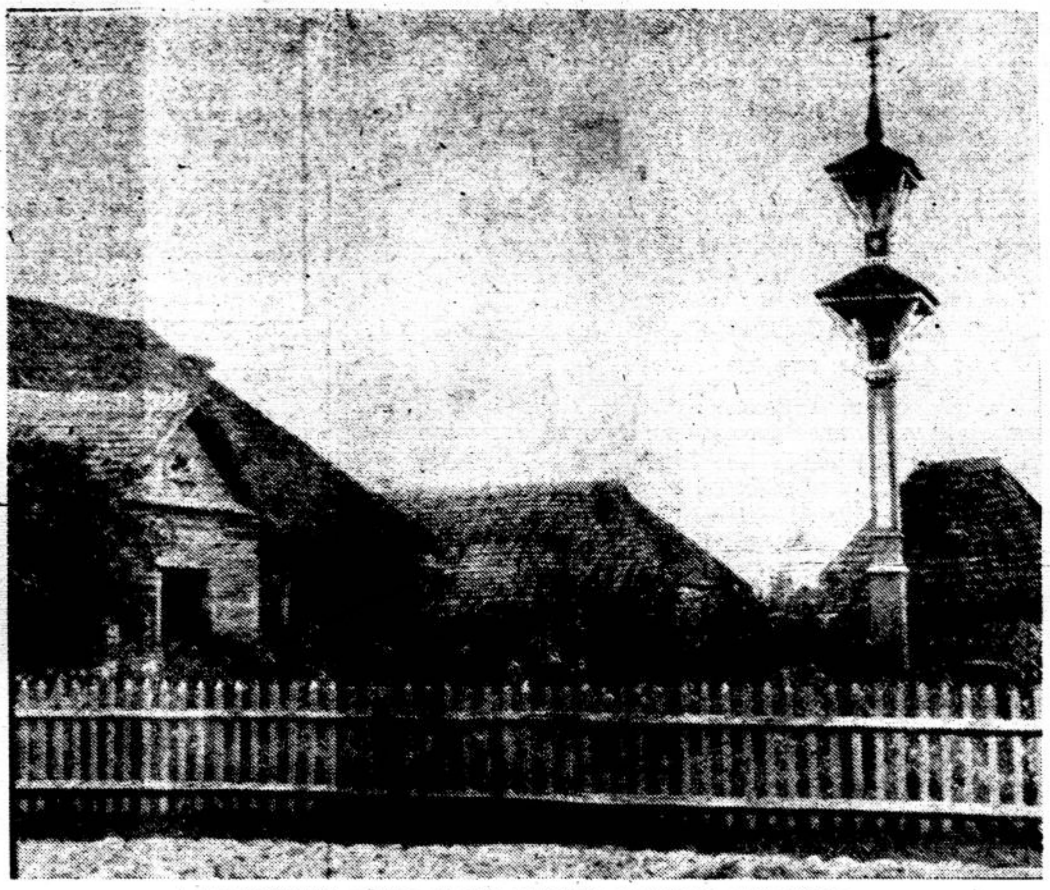

LIETUVIŠKA sodyba Dusetų apylinkėje nepriklausomybės laikais.

KUN. BERNARDO GUSTO PRIMICIJOS

Amsterdam, N. Y. — Į gražų būrelį 15 lietuvių kunigų, besidarbuojančių Albany vyskupijoje, įsijungė naujas kunigas — **Bernardas J. Gustas.** Kunigystės šventimus jam suteiks Albany vyskupas William A. Scully gegužės 28.

Kun. B. Gustas atlaikys primicijas šv. Kazimiero bažnyčioje Amsterdame. Arkidijakonu bus parapijos klebonas kun. Juozas Raštutis. Lietuviškai pamokslą pasakys kun. K. Balčys, o angliškai — kun. Juozas Beck. Primicijos bus gegužės 29 d. 11 val. Primicijantas suteiks specialų gautą apaštalikišką palaiminimą dalyvaujantiems.

Amerikos Lietuvių klubo salėje bus suteiktas naujojo kunigo palaiminimas individualiai. Ten pat bus proga pasveikinti jaunąjį Kristaus vynuogyno darbuotoją ir kartu vaišėse pasidžiaugti.

Iš visų lietuvių kunigų šioje vyskupijoj tiktai kunigą B. Gustą galima vadinti tikrai vietiniu. Jis gymęs Amsterdame, čia lankęs parapijos mokyklą. Aukštuosius mokslus ėjo šv. Andriejaus seminarijoje Rochesteryje ir Angelų Karalienės seminarijoje Niagara Falls. Tenka pasidžiaugti nepaprastais kun. Bernardo gabumais — per visus ketveris teologijos stodijų metus turėjo aukščiausius pažymius visoje seminarijoje.

Naujojo kunigo tėvas Bronius Gustas yra kilęs iš Krekenavos, o mirusi jo mamytė Antanina buvo kilusi iš Ramygalos. Gražiai išauklėtas lietuviškoje šeimoje kun. Bernardas Gustas duoda vilčių dalyvavimui lietuviškame gyvenime. Jis didžiuojasi būdamas lietuviu, gerai kalba lietuviškai ir domisi lietuviška spauda. Kvietimus į primicijas bei paveikslėlius jis atsispaudė lietuvių kalba.

Šia proga linkime kun. B. Gustui džiaugsmingo ir palaimos kupino darbo Viešpaties tarnyboje! **Kęst. B.**

KUN. B. GUSTAS

— **Sutvirtinimo** sakramentą suteikė vysk. W. Scully balandžio 28. Tenka pastebėti, jog po 15 metų pertraukos vaikučiai vėl maldas **lietuviškai** kalbėjo. Tai nuopelnas į šv. Kazimiero parapiją neseniai atvykusių Nukryžiuotojo Jėzaus seselių.

— **Pirmąją šventąją komuniją** priėmė 43 vaikučiai. Tą pačią gegužės 1 dieną popiet įvyko švč. Marijos statulos vainikavimo iškilmės. Dalyvavo visi pirmąsyk Viešpatį priėmę vaikučiai, 162 sutvirtintieji ir parapijos sodalietės. Procesija netilpo didžiulėje bažnyčioje. Lietuviškos visų giedamos giesmės, maldos, pamokslas tikrai visus nuteikė įspūdingai ir pamaldžiai.

— **Bažnyčios išorė** per paskutines 4 savaites buvo remontuojama. Teko nuimti aukštą, virš 40 pėdų kupulą virš bažnyčios bokšto varpinės, tačiau dar ir dabar bokštas yra virš 100 pėdų aukščio. Šia proga buvo naujai pataisytos visos bažnyčios sienos.

— **Schenectady** lietuvių bažnyčioje gegužės 18 buvo iškilmingos gedulingos mišios už a. a. vysk. V. Padolskį. Mišias aukojo klebonas kun. A. Petraitis, asistavo kunigai M. Čyvas, J. Grabys, P. Jonaitis ir K. Balčys.

BALTIMORĖS ŽINIOS

Sodalietės gegužės 21 susirinko prie šv. Alfonso bažnyčios 9 val. ryte, susėdo į autobusus ir išvyko lankyti Annapolyje Jūrų akademijos. Iš ten aplankė kitas įdomias vietas Marylande, kuri vadinama "malonaus gyvenimo" valstybe.

Vainikų dienoje, gegužės 30, Holy Redeemer kapinėse, lietuvių postas 154 ruošia iškilmes, kurios prasidės mišiomis. Mišias aukos kapelionas kun. A. Dranginis. Mokyklos vaikučiai giedos. Po mišių organizacijos padės vainikus prie kapo. Iškilmių vedėjas — posto komandyrius Jonas Mazeriavičius. Tenoras Klemensas Andreikus ir baritonas Jurgis Galkas pagiedos kelias giesmęs. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti šiame mirusiųjų pagerbime.

C. Y. O. dvasios vadas kun. J. Antoszewski ragina mūsų parapijos jaunimą dalyvauti jaunimo vakaruose kiekvieną penktadienio vakarą parapijos mokyklos patalpose. Kreipiasi į tėvus, kad jie paskatintų savo vaikus dalyvauti tuose vakaruose.

Radijo valandėlės piknikas bus birželio 5. Vedėjai A. Juškevičius ir K. Laskauskas kviečia į gegužinę visus lietuvius. Šiemet ji bus naujoje vietoje, netoli Glen Martin lėktuvų dirbtuvių. Bus įvairių žaidimų. Šokiams gros Jono Lekevičiaus orkestras. Savo gausiu dalyvavimu paskatinsite A. Juškevičių ir K. Laskauską toliau tęsti kilnų kultūrinį darbą. Sekmadienį, birželio 5, visi keliai veda į radijo valandėlės pikniką. Autobusai važiuos nuo Lietuvių salės, kur jau dabar galima įsigyti bilietus (tikietus).

Mokslo metų baigimo iškilmės šv. Alfonso mokykloje bus sekmadienį, birželio 12. Vaikučiai jau ruošiasi parodyti savo gabumus scenoje. Visi raginami dalyvauti. Kiekvienais metais vaikučiai su savo programa gražiai pasirodo.

Leonardas Budelis, jaunas lietuvis, gimęs ir augęs Baltimorėje ir baigęs Marianapolio aukštesniąją mokyklą, per paskutinius Marylando rinkimus kandidatavo į seimą kaip demokratų partijos delegatas.

Dr. Bronius Radauskas, kuris keleris metus ėjo svarbias pareigas Spring Grove State ligoninėje, šiomis dienomis buvo paskirtas tos įstaigos superintendentu. Džiaugiamės, kad mūsų tautietis naujakurys buvo paskirtas užimti tokią atsakingą vietą. Linkime jam sekmės naujose pareigose.

Jonas Obelinis

IŠ VISUR

— **Darbininkas** kitą savaitę dėl Vainikų dienos išeis tik vieną kartą — birželio 1, trečiadienį. Visiem linkime smagaus švenčių savaitgalio.

— **Ateitininkai** visi prašomi individualiai ar grupėmis Sekminėse, birželio 5, priimti komuniją. Sekminės, At-kų Fed. nutarimu (1957.3.29) yra ateitininkam išskirtina šventė melsti šv. Dvasios įkvėpimo ir stiprybės savo idelam gyvenime vykdyti.

— **Kun. Vac. Martinkus** gegužės 29, sekmadienį, Providence, R. I., mini savo kunigystės 25 metų sukaktį. Bus iškilmingos pamaldos, vaišės ir meninė programa — koncertas.

— **Kostui Jurgeliūnui,** vabalninkiškiui, nuo 1921 gyvenančiam Brocktone, Mass., suėjo 75 metai. Visą laiką veikliai reiškėsi lietuviškoje veikloje, priklausydamas sandariečiam. Daug dirbo ir tebedirba Altui; yra Alto skyriaus Brocktone pirmininkas. Gyvena iš Real Estate verslo.

— **Jeronimas Pleinys** ir Romualda Vyšniauskaitė susituokė gegužės 14 Kanadoje, Hamiltone, lietuvių bažnyčioje. J. Pleinys yra labai veiklus visuomeniniame darbe ir ateitininkuose.

— **Saleziečių** lietuvių gimnazijai popiežius Jonas XXIII padovanojo nedidelį bilijardą mokiniam žaisti. Tai jau trečia šv. Tėvo dovana šiai lietuvių gimnazijai.

— **Liucilė Gasevičiūtė,** Buenos Aires, Argentinoje, baigė chemijos mokslus.

— **Kun. Juozas Margis,** marijonas, Rosario lietuvių klebonas Argentinoje, šiuo metu viėši JAV.

— **Punsko** lietuvių ansamblis gegužės 10 buvo nuvykęs į Varšuvą, kur didžiajame teatre davė lietuvių dainų ir tautinių šokių koncertą.

— **Valentinas Ramonaitis,** dirbęs Chicagoje stambios Sears b-vės pritaikomo meno skyriuje, pasižymi gabumais piešti karikatūras. Jis yra dabar tik 22 metų.

— **LFB konferencija** įvyksta gegužės 28-29 d. Clevelande, Čiurlionio namuose, 10908 Magnolia Dr. Konferencijos tikslas yra geriau susiorientuoti esamoje padėtyje ir bendrom pastangom nužymėti konkrečius uždavinius ir darbus organizacijos veiklai artimoje ateityje. Konferencijos metu įvyks ir LFB Tarybos posėdis.

— **Pranas Niemčiauskas,** kilęs iš Janapolio, Varnių vlsč., Lietuvoje, gyvenas dabar Pittsburghe, Pa., prašomas atsiliepti arba apie jį pranešti adresu: Bronė Puodžius, 80-12 ųend St., Richmond Hill, N. Y.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti:

GLenmore 5-7281

NURSING SCHOOL

Would you like to become a Licensed PRACTICAL NURSE Positions will be available in Hospitals, Institutions, Doctors' Offices & all Health Agencies. For complete information phone or write to: Sistec BEATA MARIA, St. Vincents School of Practical Nursing, 45 Elm Street, Montclair, N. J. — PI 6-4000.

KATALIKUS

pigiausiai draudžia iki 75 metų amžiaus ligos, mirties, nelaimingo atsitikimo, nekilnojamo turto skolos amortizacijos ir kitais atvejais. Gulint ligoninėj galima gauti iki 100 dol. savaitei pinigais, pelno nesiekianti organizacija

The Catholic Knights of America

230 No. Michigan Ave., Chicago, Ill. Rašyti galima lietuviškai. Vakarais skambinti: WA 5-8715 **(skelb)**

Vasaros atostogos prie ATLANTO

Geriausiai pailsėsite atostogų šalyje Kennebunkport, Me.

Pranciškonų vienuolynas priima pavienius asmenis ir šeimas. Šiemet papigintos kainos ■ **Atostogavimo sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 1.**

Daugelio metų praktika rodo, kad tūkstančiai grįžta pailsėję žavioje Maino gamtoje ir gaivinančioje jūroje. Šiemet galėtumėt ir jūs būti jų tarpe. Dėl informacijų kreiptis

FRANCISCAN MONASTERY, Kennebunkport, Maine

Tel. WOrth 7-2011

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Povilą Vaitonį, dukart laimėjusi Kanados meisterio vardą, šiemet laukia didelės kovos Kanados atvirose p-bėse, Kitchener, Ont., rugpiūčio 27 — rugs. 4 d. Dalyvaus daug JAV meisteriai. 1950 m. p-bes laimėjo vengras dr. Mackasy, 2. Larry Evans, N.Y., 3. P. Vaitonis.

Vladas Mikėnas, Vilnius, ilgametis Lietuvos meisteris atšventė savo penkdešimtmetį (gim. 1910. IV. 17, Estijoj). Jis atstovavo Lietuvą 1931-39 m. pasaulio p-bėse. Turėjo pergalių prieš pasaulio garso vyrus: Aliochiną, Bogoliubovą, Vidmarą, Tartakoverį, Keresą, Petrovą, Stahlbergą ir kt. Po II pas. yra laimėjęs prieš Botvininką, Kotovą, Flohrą, Keresą, Averbachą ir 1959 m. pabaigoj įveikė dabartinį pasaulio meisterį M. Tal. Šitoji partija telpa Amerikos Chess Life, geg. 5 d.

Boston Sunday Globe, geg. 22, daug vietos skiria Massachusetts komandos trečiam iš eilės laimėjimui prieš Connecticut šachmatininkus. Žymi, kad komandos kapitonas Kazio Merkio buvo gana vykusiai sudaryta komanda, pajegusi pasiekti laimėjimo $11\frac{1}{2}$-$4\frac{1}{2}$

Massachusetts atviros p-bės prasideda geg. 27, 7 v.v. Cambridge "Y", Central Square.

V. Vokietija laimėjo 6 tautų komandines varžybas, sukorusi 14 tš., Anglija $13\frac{1}{2}$, Šveicarija 10. Austrija $8\frac{1}{2}$, Italija $7\frac{1}{2}$, Ispanija $5\frac{1}{2}$. Prieš tai V. Vokietija (Unzicker, Schmidt, Darga, Pfeiffer, Teschner, Schuster ir kt.) įveikė Švediją 11-9 ir Suomiją $12\frac{1}{2}$-$7\frac{1}{2}$.

KUR ATOSTOGAUTI?

Kiekvieno žmogaus jėgos metų bėgyje išsenka ir joms atgauti reikalingas ramus poilsis, malonios atostogos. Mūsų vasarvietėje—**Osterville Manor**—Jūs rasite ramų malonų poilsį ir tikrai atgausite visas, per paskutinius metus išeikvotas, jėgas.

Osterville Manor yra gražiame pušynais apaugusiame Cape Codo pusiasalyje prie Atlanto, kur šiltosios srovės vandens temperatūra 70-80°. Visi mūsų vasarvietės svečiai naudojasi uždaru (privatišku) paplūdimiu, kurio švarus smėlis dar po kelis kartus valomas ir sijojamas, todėl į šį paplūdimį tegalima jeiti tik su atskirais leidimais, kuriuos parūpiname visiems svečiams. Prie paplūdimio yra automobiliams saugoti vieta, už kurią atskirai mokėti nereikia. Mūsų vasarvietės kainos yra labai žemos, jas lyginant su kitomis panašiomis vasarvietėmis, todėl tikime, kad Jūs apsispręsite savo atostogas praleisti pas mus — Cape Code **Osterville Manor** vasarvietėje.

Mes būsime labai laimingi, jei apsisprendę atostogauti susisieksite su mumis ir pranešite kuriuo metu žadate atvykti, kad galėtume Jums rezervuoti kambarius, kad atvykę nebeturėtumėte jokio rūpesčio ir galėtumėte visą atostogų metą skirti poilsiui ir malonumams.

Laukiame Tamstų pranešimų ir prašome klausti, jei dar kiltų kokių nors neaiškumų. Mus galite pasiekti šiais adresais:

Osterville Manor, Inc., Osterville — Cape Cod, Mass. Tel. GArden 8-6991 arba **Bostone** — 265 C Street, So. Boston 27, Mass. Tel. ANdrew 8-7730

Jūsų J. Kapočius

RUOŠIAME LIETUVIŠKAS VESTUVES. SALĖS PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS NEMOKAMAI.
Tel. MU 3-2928
VACYS STEPONIS

SUMMER RESORTS

"Special Memorial Day Weekend Rate"
PALM INN
East Durham 2, N.Y. Greene, Co.
Tel.: Melrose 4-7408 or 4-7689
(ask operator for Freehold, N. Y.)
EVERYTHING FOR YOUR VACATION PLEASURE!
80 ft. Swimming Pool - Tennis—Badminton - Volleyball—Handball - Baseball—Basketball - Movies—Television - Recreation Room.
Special June and September Rates. Heated Rooms and Cottages available, some with private bath. Booklet on request. Mr. & Mrs. John Tarpey, Prop.

ROCK VIEW HOUSE U.S. Highway #206, Montague, N.J. — 5 minutes walk to Catholic church. Tennis - Golf - Swimming - Dancing. Excellent food. Write for brochure "L" or phone Charles or Louise Reinhardt — **Montague 3 2263.**

PLAN Your Mountain Summer Vacation Now — Tel. Monticello 521-M2. Modern 2 & 3 room bungalows; filtered pool, sport facilities. Week, Month, Season — reasonable rates. Catholic area. For complete details write or phone—Valley Bungalows, Mongaup Valley, New York.

WANTED — Summer Boarders on country farm. Home cooked meals. Clean comf. bedrooms, golf course, swimming, farmers museum within 20 m.m. drive; near Catholic church. Will meet at bus or train stn. Reasonable rates $8 per day or spec. rates by week. Ph. New Berlin VI 7-4948 or write LeRoy Taylor, Edmeston NY

See You In The Catskills At
O'SHEA HOUSE
EAST DURHAM, N. Y.
All Accommodations & Recreational Facilities for **Your Vacation Needs.**
Large filtered swimming pool - under water lighting with new safety voltage. Cath. Church on adjoining grounds.
Paddy and Josephine Burke, Props.
ME 4-7412 — N.Y.C. RE 4-5102

PINE GROVE HOUSE
East Quoque, L.I. N.Y.
Tel. Hampton Bays 2-0877
Prie Shinnecock Bay įlankos, seniai žinomas gerais valgių patiekalais. Yra maudynės, laiveliai plaukioti. Mielai priimamos šeimos. Namukai (cottages) savarankiškam ūkininkavimui Prieinamos kainos. Dvi mylios ligi katalikų bažnyčios. Savininkas Mrs. J. E. Tunnell

The Hillside Inn, Narrowsburg, N.Y. Catskills Mts. — Pocono MTS. The fun spot on Delaware River. Young People - Couples - Families. Main Lodge. Deluxe Cottages. Delicious Food, Rms. W/R Water or P/Baths. Golf, pool, pvt. lake; sports, social director, child counselor; Entertainment, cocktail lounge; nr. churches. Write for Booklet "L".

Country estates for the summer? Real country living for children?
Lots to do. Beautiful pool, sandy beach, boat dock, good fishing; tennis lessons, all sports. Restaurant. Everybody loves it. Lakeside rustic dinette bungalows — ideal. Nearby are summer theater, ridings table, 4 drive-ins. Write today for "new idea", family vacation plan. State needs. Happy Acres, RFD 17, Middlefield, Conn.

BEAR MOUNTAIN AREA
BUNGALOWS
$55 weekly and up. Ideal for small children. Swimming, all recreations; commuting distance New York and New Jersey. ELmwood 9-0911.

CORNWALL - FAWN HILL
TIMM'S COTTAGES
2 to 6 rooms. Filtered swimming pool, Social Hall, Children's playground; near Catholic church. Write — Timm, R.F.D. No. 1, Highland Mills, N.Y. or call Kellogg 4-8047.

NORWOOD INN
Avon-By-The-Sea, N. J.
(Asbury Area) Ocean bathing directly from your room. Open May 27th. European Plan 'till June 24; Mod. American Plan thereafter. I. Dooley-Pryor, Mgr. Tel. PR 6-9621.

GREEN ACRES
Leeds, N. Y.
3-4-5 room housekeeping cottages for rent, completely furnished; all sports, movies, T.V.; playground. Walking distance to Cath. Church. Special rates for June $50 per wk. Mary Zaher, R.D. #2, Catskill, N.Y.

SUMMER CAMPS

MARYCREST
GRAND ISLE, VERMONT
CATHOLIC CAMP FOR GIRLS
Ages 6 to 18
Conducted by the Sisters of Mercy.
Write for folder
Sister M. Leocadia, Directress
Mt. St. Mary, Burlington, Vermont

CAMP Manomet Hill-Takwita
Cape Cod, Manomet, Mass.
Resident Brother-Sister Camps Boys 6 to 12 years of age; Girls 6 to 16 years of age. Season: June 26 - August 20. — A modern Catholic Camp with a wide variety of land & water sports including horseback riding and sailing. Two new professional black top tennis courts. Tutoring available. Rates: $35 per week; $130—4 weeks; $240—8 weeks Resident nurse. Resid. Priest offers daily Mass. Director: Daniel E. Sullivan Jr., Holy Cross College 1950. 122 Russell Ave., Watertown, Mass. Tel. WA 4-6389. Member National Catholic Camping Association.

DISPLAY

EAST COAST WRECKING CO.
129-18 New York Blvd.
Jamaica, L.I. N.Y.
Lucien Rizzo—Owner
HOUSE WRECKING
Anywhere on Short Notice
Full Insurance Coverage
LA 5-0087

10 aliuminijaus langų ir vienerios durys už labai žemą kainą — **$95.95**
Tel. dienos metu: ES 7-2081
Po 6 val. vakare: CL 8-8122
PROGRESSIVE ALUMINUM PRODUCTS
1924 Albany Ave., Brooklyn, N. Y.
Interesantai iš New Jersey ir Connecticut gali skambint mūsų apmokamu telef.

NOW let us put your room Air-Conditioner in perfect order for this summer
Change Filter — Check and Adjust Thermostat — Clean Coils for Efficiency — Oil Motor — Re-caulk Windows — Check Relay — Check Elec. Connections. Only 7.95 & parts.
LARRY'S
RADIO & TELEVISION
64 Richmond Avenue — GI 8-1050

CI 5-7825 Est. 1915
MORTY'S SHOES
FOR THE ENTIRE FAMILY
Agency for 'Enna Jetticks' fashion-Bilt and Air Stride Sister Shoes
769 - 9th Ave., New York 19, N.Y.
(Bet. 51st and 52nd Sts.)

UŽ $95.00 GARANTUOJAME PARDAVIMĄ AUTOMOBILIO
nereikalaujant jokio specialaus įmokėjimo
Išpardavimui siūloma virš 100 automobilių dviejose vietose:
80-09 Cypress Avenue, Ridgewood
GL 6-1080
ir
1545 Bushwick Avenue, Brooklyn
GL 5-6000
GARET MOTORS, INC.
Skambinkite dėl paskolos

■ NO HOME ■
CAN BE CONSIDERED MODERN
UNLESS
There is a 1960 Chevrolet Automobile in the Garage
See Our Stock — All Models
KING CHEVROLET, INC.
215 Bay Street, Tompkinsville, S. I.
SA 7-8862

MONUMENTS
HOLME'S
QUALITY MONUMENTS
"Every Customer Satisfied"
Write for Free Designs and Prices
19 Finger St., Saugerties, N.Y.
CH 6-8480

SPECIAL NOTICE TO OUR MANY OUT-OF-TOWN CATHOLIC GROUPS WHO WILL BE SPENDING SOME TIME IN THE NEW YORK - NEW JERSEY, CONN. - PENNSYLVANIA AREAS DURING THE SUMMER MONTHS — VISITING SHRINES - PILGRIMAGES - CATHOLIC SUMMER CAMPS - CATHOLIC SUMMER RESORTS AND CATHOLIC GATHERINGS. — THE FOLLOWING HOTELS AND MOTELS HAVE SPLENDID REPUTATION FOR CLEANLINESS, COMPLETE SERVICES AND FRIENDLY HOMELIKE ATMOSPHERE. WE HIGHLY RECOMMEND THEM FOR THE VERY BEST IN HOTEL AND MOTEL ACCOMMODATIONS.

CARVILLE'S MOTOR LODGE — 29 WINDSOR LODGE, WILSON, Conn.
ALL CONVENIENCES - FINE LOCATION
Special Consideration Given to Religious Groupes.
JA 5-1461

EBB TIDE MOTEL — Ocean City, New Jersey. On N.J. State Hwy. 52, on the Ocean. New in '58—large, luxuriously furn. air-cond. rms & suites, tile comb. baths, free TV, patio, playground, sun deck. Restaurants near. Rates: $10 S; $15 D; $1 each add. person. Approved AAA and Duncan Hines. Phone Somers Pt. 3220.

THE MILROY MOTEL in Catskill, N.Y., on Rip Van Winkle Bridge, Approach Rts #23, ½ mi. E. of 9-W Hwy., 3 mi. E. of N.Y. State Thruway Exit #21. Ultra modern, tile bath & showers., Cent. heat, air-cond., free TV, lounge, family suites. Special consideration to religious groupes. Rates: $8-$10 S; $10-$12 D. R—Restaurant and Cocktail Lounge adj. Tel. Catskill #2.

SLEEPING GIANT MOTEL New Haven, Conn. (Hamden). 3400 Whitney Ave., Rt. 10, 2½ mi. N. of Exit 61 Wilbur Cross & Merritt Pkwy. Opp. Sleeping Giant State Pk. New, lux. units with TV, phones, ceramic tile baths, central heat & air cond., 24-hr. service, comp. Continental Breakfast. Rates: $8 S; $10-$12 D. Tel. ATwater 8-2505.

PAINTED APRONS Port Jervis, New York. R.D. #2, ½ mi. E. of town on U.S. 6. Inviting court with a hospitable atmosphere. Comfortable units have shower baths, central heat & TV. Playground & picnic area. One mile to Catholic church. Rates: $5-$9 S; $7-$14 D. Phone 4-9131.

KNOTTY PINE TOUROTEL in Reading-Lancaster, Penn. (Adamstown). U.S. 222 Hwy. 1½ mi. N. of Pa. Turnpike, Reading Interchange. Central heat, them. controlled. TV & phones all rooms, lobby; swim pool. Restaurant and cocktail bar adjoining. Lower off season rates. Rates: $6-$12. Phone Huxley 4-4801

SECAUCUS — New Jersey
ROYAL MOTEL — State Highway #3, Secaucus, N. J. — Every modern Convenience - Fine Location - Special consideration to religious groups
UN 7-9600

SECAUCUS, New Jersey
CHRIS ANN MOTOR COURT — U.S. Highway #3, Secaukas, N. J.
All Conveniences - Splendid Location. Special Consideration to Religious Groupes. UN 6-3844.

CAVALIER MOTEL & RESTAURANT. Fort Littleton, Penn. On U.S. 522. ¼ mi. S. of turnpike interchange. An attractive new motel with TV, air-cond., central heat & tiled comb. baths. Swim pool being built. Rates: $6 S; $8-$9 D. Ph. McConnellsburg, Pa. HU 5-5671. R—Restaurant on premises. Open 7 a.m. - 9 p.m.

STRATFORD MOTOR COURT — U.S. Highway #46, Totowa, N. J.
66 De Luxe Rooms, Radio, Television, Hot Water Heat, Air Conditioning
Near Paterson; 25 Min. to Times Square. Quiet, Comfortable, Convenient
Totowa, on U.S. Highway No. 46 — CLifford 6-1513
NORTH BERGEN, N. J.

NORTH BERGEN, N. J.
CHRIS ANN MOTEL — 1300 Tonelle Avenue, North Bergen, N.J.
All Conveniences - Splendid Location
UN 3-8300

SUNSET HILL MOTEL & GATEWAY RESTAURANT. At Turnpike interchange. TV, phones, cribs, playground. Doctor available. Families & large groups welcome! 24-hr. lobby, restaurant & complete car service. Rates: $7-$9 S; $8-$12 D. REpublic 5-4321. R—Gateway Inn. Breezewood, Penn.

LEBANON, PENN.
PLASTERER HOTEL — NINTH & CHESTNUT STS., Lebanon, Penn.
38 Rooms - All Conveniences - $3.00 Up. Special Rates to Religious Groupes. CHestview 3-1661.

FOUNTAIN'S MOTEL — OCEAN & MORRIS AVES., Long Branch, N.J.
116 Modern Rooms - wall to wall carpet - Tile Bath and Shower.
Special Rates to Religious Groups
CApitol 2-7200 (N.J.)

WHITE BEAUTY VIEW RESORT — LAKE WALLENPADPACK, PENN.
Cottage Accomodations for 200 - Mass on premises four times every Sunday. Accommodations for Honeymooners - Vacationers and sales meetings. Special Rates to religious groupes Hawley 3009 (Pa.)

ARCOLA MOTOR LODGE — State Highway #4, PARAMUS, N. J.
HOTEL & MOTEL - Single Units - De Luxe Units & Appartments. Tile Baths. Radios. Wall to wall Carpets. Telephone service in all hotel rooms. Special consideration to religious groupes. HUbbard 7-0200.

In YORK, PENN.
THE YORK TOWNE HOTEL — YORK, Penn. — "One of Pennsylvania's Better Hotels". All Conveniences. Fine Location. Special Consideration given to Religious Groupes. York 8-2831

BRISTOL HOTEL — 129 WEST 48 STREET, N. Y. City; near Radio City Theaters - 5th Avenue Shops - T.V. available - Air Conditioning. Reasonable Rates. Special Consideration given to Religious Groups. CI 7-3600

STADIUM MOTOR LODGE — West 167th Street exit of the Major Deegan Expressway (the N.Y.C. continuation of the N.Y. Thruway) 20 min. to Midtown by car or train. Air cond., Meeting rooms, T.V., Restaurant, Cocktail Lounge, walk to Yankee Stadium. Special rates for religious groups. Telephone LUdlow 8-5400.

Fiesta MOTEL
Opposite St. Nicholas' Church
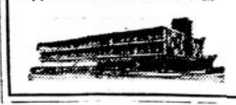
Tennessee Ave. Near The Boardwalk Atlantic City, N. J. — AT 4-4193
Accommodations for 350 - Ultra modern units Inside corridors - Executive suites - Private terraces - Individually controlled air conditioned and heated throughout - Free T.V. and Hi-Fi in every room - Large swimming pool with sun deck and chaise lounges - Elevator service - Coffee shop and Drugstore - Recreation Room - Free covered parking - Open 24 hours year round.

BRIDAL FASHIONS

BROADWAY BRIDAL
Brides and their Entire Party
PROMS, COCKTAILS, FORMALS
Appointment at your convenience
LAmbert 5-9774
If no answer—call LAmbert 3-6789
102 BDROADWAY, Paterson, N. J.

HOME IMPROVEMENTS
Home Owners — Dormers, porches, garages, roofing, siding.
Lot Owners — Complete home construction or shell only. Summer homes. Lake Cottages. — Plans available - Free Estimates.
JOHN P. CONNORS
SOuth Orange 2-7116 (New Jersey)

NOW IS THE TIME TO provide that much needed extra living space. We are Specialists in: Additions - Extensions - Attics - Dormers "you may always be assured of expert craftsmanship at reasonable cost" — Special Consideration given to Religious Institutions.
ROY G. PATTERSON
GENERAL CONTRACTOR
For Free Estimates call YU 7-0354

The Cup 'n Saucer Cottage

132 W. 32nd ST. N.Y.C.
A Few Doors Away From St. Francis of Assisi Church
Breakfast • Lunch • Dinner
Service from 7:30 A.M. to 8 P.M.
Monday & Thurs. until 8:30 P.M.
Luncheons • from 99c
Dinners • from $1.50
Garden Room — Available for Reservations

NUGAROS SKAUSMAI PRANYKO!

Kentėjau labai didelius skausmus nugaroje, kakle, galvoje pečiuose, rankose, šlaunyse, kojose ir keliuose; jaučiau didelį nervingumą ir kankino nemiga. Meldžiau Dievą pagalbos ir mano maldos buvo išklausytos. Gydytojai chiropraktikai — Manhattan, Bronx, Brooklyno ir Queens klinikose — pašalino visus mano skausmus ir visas problemas. Dabar aš jaučiuosi kaip 18 metų mergaitė. Dėkoju Dievui ir chiropraktikų klinikoms Manhattan, Bronxe ir Brooklyne. Jūs galite rašyti ar skambinti norint smulkesnių informacijų apie tai, kaip man jie padėjo. — Mrs. Frances Randazzo.
625 Manida St., New York City, TU 7-2170.
CHIROPRACTIC CENTER OF MANHATTAN, 152 W. 42nd St.
(Cor. B'way—Suite 538A)
CHIROPRACTIC CENTER OF BROOKLYN, 147 Montague St.
—(Near Borough Hall)
CHIROPRACTIC CENTER OF THE BRONX, 1015 Southern Blvd.
(Bet. E. 163rd St. & Westchester Ave.)
CHIROPRACTIC CENTER OF QUEENS & LONG ISLAND
91-02 Sutphin Blvd.
(Near Jamaica Station, L. I. R.R.)
Galima KVIESTIS I NAMUS bet kur ir bet kuriuo laiku. Paskambinkite, parašykite arba aplankykite mus šiandien ir gausite iliustruotą spalvuotą knygelę kurioje aprodyta kaip CHIROPRACTIC CENTERS gali jums padėti. Užsisakyti vizitą skambinkite tel.: DA 8-2660.

REPUBLIC
Wine & Liquor Store
322 Union Ave. Brooklyn 11, N. Y.
Tel.: EV 7-2089
Sav. M. ir J. JOKUBAIČIAI
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms
Vestuvėms ir pokyliams tortai
Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav.
36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N.Y.
Telefonas: STagg 2-5938

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUČAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. VIrginia 6-9519
Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

PAUL'S RESTAURANT
LIQUORS — BEER — WINES
SKANŪS LIETUVIŠKI UŽKANDŽIAI
Šeštadieniais, sekmadieniais
Griežia J. Mortotaičio lietuviškas orkestras
Sav. P. VIŠNIAUSKAS
31 Spring St., New Britain, Conn. Tel. BA 3-9771

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: VIrginia 3-3544

ROMAN FUNERAL CHAPEL
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
CHARLES J. RAMANAUSKAS
1113 Mt. Vernon St. Philadelphia 23, Pa.
POplar 5-4110

KARLONAS
FUNERAL HOME
280 Chesnut Street New Britain, Conn.
Tel. BA 9-1181

CARROL FUNERAL HOME, Inc.
PETRAS KARALIUS, savininkas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS IR BALZAMUOTOJAS
74 Providence Street
Worcester, Mass.
PL 4-6757 PL 4-1165

DIRSA FUNERAL HOME
Joseph J. & Johanna H. Dirsa
51 PROVIDENCE STREET
WORCESTER 4, MASS.
PLeasant 4-3501 PLeasant 4-3365

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS, jaunas ir puikus lietuvis — naujose patalpose —
SKAUSMO VALANDOJE SUTEIKIA PUIKŲ PATARNAVIMĄ
Edward A. Zigas FUNERAL HOME
540 East St., New Britain, Conn.
Tel.: BA 9-2242 — 9-9336
Aptarnauja NEW BRITAIN, WATERBURY ir HARTFORD, Conn.

Norite geros—meniškos fotografijos
portreto, šeimos, vaikų, įvairių progų, vestuvių, krikštynų, gimtadienių, įvairių pobūvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS
gyv. 422 Menahan St., Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Skambinti tel. HYacint 7-4677

DARBININKAS

NEW YORKO NAUJIENOS

Kazimieras Razmantas, gyvenąs Richmond Hill, N. Y., jau kelios savaitės sunkiai serga. Neseniai jam padaryta operacija. Gydosi Cobleshill, N. Y., ligoninėje savo žento gydytojo priežiūroje. Kazimieras Razmantas yra vyresnio amžiaus žmogus, priklausąs Apreiškimo parapijai, uolus katalikiškų organizacijų narys. Jis savo darbu daug padėjo lietuviams pranciškonams kuriantis Brooklyne ir jau įsikūrus. Jo žmona Izabelė Razmantienė skaudžiai pergyvena vyro ligą.

Prof. J. Brazaitis, LFB pirmininkas ir Darbininko redaktorius, išvyko gegužės 28-29 dalyvauti LFB konferencijoje Clevelande.

Sekmadienį New Farmers Oval, 3 val. popiet LSK žaidžia prieš Passaic S.C. Rezervinės 12:30 val. žais ten pat.

Moterų Vienybės susirinkime Jadvyga Skujienė papasakojo apie Čiurlionio ansamblį, jo veiklą Lietuvoje ir Vokietijoje. Jos brolis Leonas Baltrūnas buvo to ansamblio reikalų vedėjas 1940-49. Dabar jis išemigravęs į Australiją, kur taip pat tvarko lietuvių chorą. Leonas Baltrūnas yra ir sportininkas; prieš karą jis lankėsi Lietuvoje su lietuvių krepšinio komanda ir žaidė visoje Amerikoje, taip pat ir Klasčiaus salėje Maspethe.

Brooklyno pašto viršininkas prašo visus gyventojus prieš atostogas taip pasitvarkyti, kad atostogų metu paštas nedingtų: 1. Paprašyti artimiausią kaimyną, kad išimtų paštą iš pašto dėžutės ir pasaugotų, kol grįšite iš atostogų. 2. Pranešti savo paštui atostogų adresą (pirmos klasės siuntoms pašto išlaidų primokėti nereikia, jei jos persiunčiamos adresatui į kitą vietą.). 3. Iš anksto pranešti atostogų adresą visiems, kurie jums turėtų tuo metu rašyti. 4. Vykstant atostogų, geriausia vartoti specialias pašto ženklų knygutes, kuriose pašto ženklai apsaugojami nuo susiklijavimo šiltame ir drėgname ore. Rūpestingai pasinaudojus šiais patarimais, pašto viršininkas užtikrina, kad atostogų laiku paštas jus pasieks, ar bent nežus jums nesant namie.

Dail. Telesforo Valiaus kūrinių paroda atidaryta gegužės 22 Almaus galerijoje, Great Necke, L.I. Išstatyti jo naujausios spalvotos grafikos darbai. Paroda tęsis iki birželio 5. Atidarymo dieną parodą aplankė nemaža visuomenės ir lietuvių dailininkų.

Gegužės 30 parade, kaip kasmet, dalyvauja Amerikos lietuvių legijono pirmasis Dariaus-Girėno postas su Amerikos, Lietuvos ir posto vėliavomis. Posto nariai tą dieną, ne vėliau kaip 10 val. ryte, susirenka 74 st., tarp West End Ave. ir Broadway, Manhattane.

Laimėjimų vakaras ruošiamas Amžinojo Rožančiaus draugijos Apreiškimo parapijos salėje birželio 5 d., 4 val. popiet.

Birželio 12 N. Yorke

Jau gerokai įpusėjo paruošiamieji darbai birželio 12-jai New Yorke. Baltic State Freedom Committee, nuolatos posėdžiaudamas, nustatė bendrąsias gaires, kaip efektingiau pareikšti protestą Sovietų Sąjungai dėl prieš 20 metų Pabaltijo valstybių užgrobimo, pavergtųjų lietuvių, latvių ir estų tautų, žiauriomis okupacinėmis priemonėmis valdomų, ir žmonių į Sibirą deportacijų. Protestui pareikšti didžiulis susirinkimas įvyks birželio 12 d. 5:30 val. popiet, Town Hall, 123 W. 43 St. Manhattane.

Komitetas dirba ryšyje su Katalikų Kunigų Vienybe ir latvių, estų ir lietuvių evangelikų - protestantų kunigais. Jau paaiškėjo, kad šita proga katalikams pamaldos bus šv. Patriko katedroj, 5th Ave. ir 51 St. kampe, Manhattane, o evangelikams — šv. Petro liuteronų bažnyčioje, 54 St. ir Lexington Ave. kampe, Manhattane. Abiejose bažnyčiose pamaldos prasidės 3 val. popiet. Jei policija duos leidimą, tai iš abiejų bažnyčių žmonės su atitinkamais plakatais gatvėmis žygiuos į Town Hall.

Protestui pareikšti susirenkame visi, niekur kitur nenukrypdami, užpildykime bažnyčias, gatves ir salę. (Kor.)

ELIZABETH, N. J.

Gegužės 22 buvo sušauktas parapijos choro susirinkimas, kurį sklandžiai pravedė muz. Alg. Kačanauskas. Svarstyta choro reikalai ir rūpesčiai ir nutarta dalyvauti antroje dainų šventėje Chicagoje. Išrinkta nauja valdyba pasiskirstė pareigom: pirm. Pranas Kudulis, vicepirm. Miss Jul. Peckus, sekret. Jul. Vebaitis, ižd. J. Andziulis ir valdybos narys ir gaidų tvarkytojas A. Fidleris. Choro valdyba prašo į talką ir naujų dainininkų. (K.)

Išnuomojamas kambarys su pilnu apstatymu. Kreiptis kiekvienu laiku adresu: 85-21 85th St., Woodhaven 21, N.Y., telf. HI 1-5055.

REIKALINGA Real Estate įstaigai tarnautojas vyras arba moteris (salesman, saleswoman). Mes pamokysime. Patyrimas nebūtinas. Turi būti rūpestingas. Dideli procentai (commissions) užtikrina dideles pajamas. Teirautis American Home Realty. 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Kreiptis į Drake.

Neturtingai šeimai reikalingas būtas 2-3 kambarių Brooklyne. Galėtų mokėti iki 40 dol. mėnesiui. Pranešti telefonu Virginia 8-3138.

Stephen Bredes, Jr.
ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

DARBININKĄ

galima užsakyti naujiems skaitytojams papiginta kaina. Užsakant 1960 metams, kainuoja tik 3 doleriai. Kas prisiųs 8 dol., gaus laikraštį 1960 ir 1961 metam.

Adminstracija gali duoti Jums adresų tokių asmenų, kurie norėtų skaityti "Darbininką", bet neturi iš ko prenumeratos užmokėti.

Darbininko vajaus metu gauta per 400 naujų skaitytojų. Mūsų užsimojimas ir gyvas reikalas pasiekti šiemet 500 naujų skaitytojų. Prašome mums toje talkoje padėti. Visais reikalais rašykite adresu:

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.

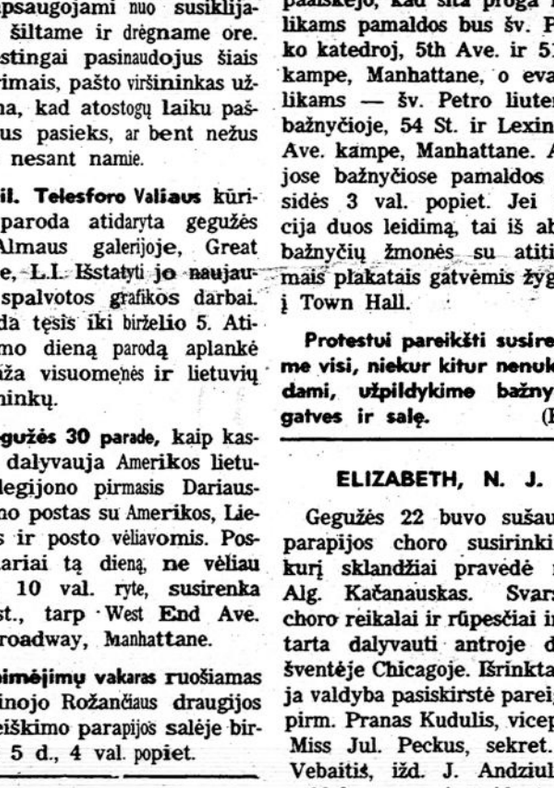

ALEKSANDRAS ir Saloměja Šiškai, jiems švenčiant 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktį 1949 m.

N. Y. TAUTINIŲ šokių grupės "seniausia" pora: D. Alytaitė — grupėje šokanti 9 metus, G. Naujokaitis — 10 metų. Nuotr. V. Maželio.

Apreiškimo parapijos choras liūdi

Gegužės 29 sukanka vieneri metai, kaip Apreiškimo parapijos choras neteko ilgamečio savo nario — a. a. **Aleksandro Šiškos.**

Velionis Amerikon atvyko 1911 metais, ir kaip daugelis to meto lietuvių, nuoširdžiai įsijungė į lietuviškąjį gyvenimą. Visu savo aukštaitiškai skaidriu nuoširdumu dirbo kiekvieną darbą, ar tai vadovaudamas kitiem, ar kitų vadovybėje. Kadangi turėjo gražų balsą ir palinkimą muzikai bei vaidybai, tai 1917 metais įsijungė į Apreiškimo parapijos chorą ir pasiliko jame pavyzdingai ištikimas iki paskutinio savo atodusio.

Velionis A. Šiška buvo vienas iškiliausių choro narių. Eilę metų jau gyveno gana toli nuo parapijos, bet tai jam nekliudė būti repeticijose ar choro parengimuose vienam iš pirmųjų. Po širdies atakos, jau grįžęs iš ligoninės, jis dar kurį laiką negalėjo niekur judėti. Būdamas namie šeimos priežiūroje prašė paduoti jam gaidas, kad galėtų išmokti choro dainuojamų dainų žodžius ir per daug nuo repetuojančių neatsilikti. Tai retas pareigingumo pavyzdys.

Dalyvaudamas chore, jis aktyvus buvo ir parapijos darbuose. Eilę metų buvo parapijos komiteto narys. Apskritai, tai buvo šviesus asmuo vyresnės kartos ateivių tarpe. Mylėjo visa, kas buvo daroma lietuvybės vardu, negailėdamas nei laiko, nei darbo, nei sveikatos.

Chore ne tik dainavo, bet visą laiką ėjo įvairias atsakingas pareigas choro valdyboje. Kartu su juo chore ilgus metus dalyvavo ir jo žmona. Choras, atsidėkodamas jam už jo nuopelnus, prieš keletą metų surengė jam 40 metų chore dalyvavimo sukaktuves. Ta proga jį gražiai pagerbdami, pasveikino ir padovanojo brangų rankinį laikrodį.

Šiais metais, gegužės 29 d., 11 val. Apreiškimo parap. bažnyčioje už a. a. Aleksandro Šiškaus vėlę bus mišios, kurias užprašė sūnus ir šeima. Deja, šiose liūdnose sukaktuvėse jau nebedalyvaus ir velionies žmona, nes ir ji, net nesulaukusi vyro mirties metinių, nukeliavo amžinybėn ir buvo palaidota gegužės 6.

Velionies sūnus, Teodoras Šiška, dirba amerikiečių karinėje pramonėje kaip inžinierius, gražiai kalba lietuviškai ir nuo vaikystės dienų yra aktyvus parapijos choro narys.

Apreiškimo parapija ir choras liūdi ir giliai atjaučia sūnaus Teodoro Šiškos ir jo šeimos didelį skausmą, nepilnų metų bėgyje netekus abiejų tėvų. (V. B.)

Geriausia vasaroti NIDOJE

Jei tamsta ieškai tikro poilsio ir malonių atostogų, visa tai rasi **dr. Valerijos Norvaišienės NIDOJ,** Cape Cod, West Hyannisport, Centerville Ave.

Ten tamstos laukia atviras Atlantas su **visuomet šiltu** Golfo srovės vandeniu ir su čia pat (3 min. pėsčiam) **geriausiu** Amerikoje paplūdimiu Craigville Beach. Sausam gražiam **pušyne** naujos vilos su **patogiai** įrengtais kambariais, malonus patarnavimas ir **puikus maistas,** o už 2 mylių Hyannis miestas su visais moderniais kurorto įrengimais ir pramogomis.

Vasarvietė atidaryta nuo birželio 1 d. iki rugsėjo 30 d.

Važiuoti į Hyannis traukiniu, autobusu ar skristi lėktuvu, iš ten dvi mylios taxi.

Nepavėluotai užsakyti kambariai tikrai bus rezervuoti.

Adresas: **NIDA, P. O. Box 367, West Hyannis, Cape Cod, Mass. Telefonas: SPring 5-3987.**

BOSTONO ŽINIOS

Laisvės Varpo gegužinė bus gegužės 29 Romuvos parke, Brocktone. Tai bus pirmoji gegužinė šiais metais. Gegužinės metu skambės lietuviškos dainos. Šokiams gros visą laiką gera muzika. Veiks valgių ir gėrimų bufetas. Bus daug įvairių pamarginimų. Gegužinės tikslas — sudaryti sąlygas gražioje gamtoje pasilinksminti ir sukelti bent kiek lėšų, reikalingų Laisvės Varpui išlaikyti. Gegužinės laikas yra labai patogus, nes rytojaus dieną yra šventė. Tad net tolimesnių kolonijų lietuviams nebus sunku gegužinėje dalyvauti. Gausus dalyvių skaičius gegužinėje sustiprins radijo programą, kuri populiarina mūsų tautinę kultūrą, palaiko visuomenės nuotaiką, ragina darbui stiprinti lietuvybę ir kovoti dėl Lietuvos laisvės.

Parapijos metinis banketas — gegužės 15 — praėjo gana sekmingai. Klebonas prel. Pr. Virmauskis gegužės 22 parapijos bažnyčioje pranešė, kad banketo rengimo komitetas parapijai įteikė 2,500 dol. likusio pelno.

Kazimieras ir Ona Pikeliai gegužės 26 švenčia 40 metų vedybinio gyvenimo sukaktuves. Jų intencija mišios bus tą pačią dieną šv. Petro bažnyčioje 10 val. ryte.

C.Y.O organizacijos nariai gegužės 29, 8:30 val. vak. dalyvaus Bostono arkivyskupijos CYO rengiamame Boston Pops Symfoniniame koncerte.

Vyčių kuopa gegužės 28 rengia šokius Strand kavinės salėje. Pradžia 8 val. vak. Vyčiai kviečia visus bostoniečius.

Atkurta ramovė. Bostone prieš keletą metų buvo įkurta skautų ramovė, kuri paskutinių trijų metų laikotarpyje apsilpo ir nustojo egzistavusi. Gegužės 21 Banevičių bute buvo sukviestas Bostone gyvenančių skautininkių ir skautininkų atkuriamasis susirinkimas. Dalyvavo 12 asmenų. Susirinkime buvo išrinkta trijų asmenų valdyba, kuri įgaliota sukviesti visus Bostono apylinkėje gyvenančius skautininkus, skautininkes, ir padidinti valdybą, pakviečiant naujus narius. Valdybon išrinkti: Stefanija Subatkevičienė, Irena Treinienė ir Algis Banevičius.

Mirusieji:

Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje pamaldų palaidoti:

Leosė Venickienė (gegužės 16) 79 metų. Velionė gyveno 1 Grace Ct. Nuliūdime paliko dukterį ir sūnų. Palaidota šv. Marijos kapinėse.

Jurgis Požaitis (gegužės 18) 73. Velionis gyveno 72 Sexton St. Dorchester, Mass. Palaidotas šv. Marijos kapinėse.

Elena Petraškienė (gegužės 21) 86 m. Velionė gyveno 478 E. 7th St. Nuliūdime paliko dukterį. Palaidota N. Kalvarijos kapinėse.

A. ANDRIUŠKEVIČIUS
LAIKRODININKAS - JUVELYRAS
Auksas, Sidabras, Deimantai
Laikrodžiai
485 GRAND STREET
Brooklyn 11, N.Y. EV 4-2318

PAVASARIO BALIUS

RENGIAMAS
MOTERŲ VIENYBĖS
labdaros ir visuomeninių reikalų organizacijos
26-tasis METINIS PARENGIMAS

bus BIRŽELIO 4, šeštadienį, 9 val. vak.

HOTEL WARWICK, 65 WEST 54th ST. NEW YORK CITY

PROGRAMA:

Sol. MARY JATKAUSKAITĖ su lietuviškomis dainomis

Orkestras GENE MITCHKO gros šokiams

Bus apdovanoti geriausi šokikai.

KVIEČIAMI MALONIAI VISI ATSILANKYTI!

Įėjimas $2.00

T. T. PRANCIŠKONŲ ORGANIZUOJAMA
EKSKURSIJA
BIRŽELIO 25 - 26 DIENOMIS

į Howes Caverne, Niagara Falls, Ont., Canada ir į pirmųjų Jėzuitų kankinių šventovę Auriesville, N. Y. Keliautojai iš Brooklyno išvyksta birželio 25 d. tuojau po Mišių, kurios vykstančiųjų intencija bus aukojamos 6:30 val. pranciškonų koplyčioje — 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. Kelionė ir nakvynė asmeniui $25.

Visais kelionės reikalais prašom kreiptis į "Darbininko" administratorių T. Petrą Baniūną, O.F.M.—910 Willoughby Ave., B'klyn, N.Y. — GL 5-7281; vakarais GL 5-7068.

Žaliuojančiuose ir žydinčiuose Catskill kalnuose

DRUSKONIE HALL

vasarvietė jau priima svečius savaitgaliams ir ilgesniam laikui. Priimami užsakymai Memorial Day savaitgaliui ir vasaros sezonui. Rašyti:

Mrs. S. Kraunaitis, Andes, N.Y.
Tel. Andes (Endis) N. Y. 2781

Prieinamiausiomis kainomis su labai gerom išsimokėjimo sąlygom ir pristatymu į vietą iš ONOS IVAŠKIENĖS
BALDŲ KRAUTUVĖS
galima gauti butui moderniški baldai, įvairios lempos, vaikam lovutės, virtuvės reikmenys ir k.
LITHUANIAN FURNITURE CO.
366 West Broadway,
So. Boston 27, Mass.
Off. Tel.: AN 8-4618
Res.: AN 8-5961
Krautuvėje galima gauti DARBININKĄ, pratęsti prenumeratą arba užsisakyti naujai.

VAITKUS
FUNERAL HOME
197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šermenims dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

NEW YORK
Wm. J. Drake (Dragunas)
LIETUVIS ADVOKATAS
84-14 JAMAICA AVE.
WOODHAVEN 21, N. Y.
(Forest Parkway stotis)
Tel. Hickory 1-5220
Rez. JAmaica 6-7272

Since 1889
OUR ONLY STORE
We Deliver Anywhere
We Telegraph Flowers Anywhere
Weddings & Funerals our specialty
LASKAS FLOWERS
"FLOWERS FOR EVERY OCCASION"
270 BROADWAY
BROOKLYN 11, N. Y.
Phone: EVergreen 4-8859
7281

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335
Stephen Aromiskis
(ARMAKAUSKAS)
Graborius-Balsamuotojas
MODERNIŠKA KOPLYČIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043
Matthew P. Ballas
(BIELIAUSKAS)
FUNERAL HOME
M. P. BALLAS — Direktorius
ALB. BALTRŪNAS - BALTON — Reikalų Vedėjas
660 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC

EVergreen 8-9770
Joseph Garszva
GRABORIUS BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - Šalinskas
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. VIrginia 7-4499